

Lietuviai Matėsi Su Portugalijos Prezidentu Ir Kardinolu

Lisbona (LAIC) — Portugalijoje gyvenantis lietuvis sauležietis kun. Augustinas Sabas yra paskirtas dvasios vadu 'Obra Social de Porto Bramcao'.

Vietoje Caro Padidintas Stalinas

Nepersenai lietuvių, rusų kvilingų, dienraštis "Laisvė" (No. 203) išidėjo "L.T.S.R. Aukščiausios Tarybos prezidiumo ir dalies atstovų, laike posėdžių, atvaizdą.

Seniau, Lietuvoje, visose vietose įstaigose, salėse, mokyklose kabojo Rusijos caro medaliai apkarstytas paveikslas.

Dabar grįžo Lietuvon Rusų

Vaikų Išvežimas Sukėlė Nerimą Berlyne

Berlynas, spalio 29 — Grynai žmoniškumo sumetimais Britai išveža vaikus iš Berlyno, kad jie per žiemą galėtų gyventi pilnai aprūpinti maistu ir atitinkamais gyvenimui butais.

Ar Britai nevisuomet išveža vaikus pirm pradėsiant karą?, jos klausia viena kitos. Britai tikrina, kad su tuo vaikų išvežimu nėra jokio politinio ryšio, o tik daroma žmoniškumo sumetimais, nes kartu su vaikais yra išvežamos ir motinos.

Plieno Darbininkų Balsavimas: Streikuoti Ar Ne?

Pittsburgh, Pa. — United Steel Workers Unija ruošiasi išeiti Darbo Santykių Komisijai prašymą, kad ji praverstų balsavimus plieno industrijos darbininkų ar jie nori streikuoti, ar ne.

PREZIDENTAS PAKVIETĖ UNIJOS VADŲ KONFERENCIJON

Detroit, Mich., spalio 29 — R. J. Thomas, CIO. United Auto Workers prezidentas, šiandien gavo Prezidento Truman pakvietimą atvykti į Washingtoną konferencijon po to, kada jo vadovaujama unija atmetė General Motors korporacijos pasiūlymą 45 valandų darbo savaitės.

CIVILIS KARAS KINIJOJ

Chungking, Kinija, spalio 29 — Kiniečių komunistų atstovas pareiškė, kad nepaskelbtas civilis karas tarp komunistų ir centralinės valdžios ginkluotų jėgų plečiasi mažiausiai vienuolikoje provincijų šianrinėje Kinijoje.

priepauda. Viskas taip kaip caro laikais tik šimteriopai padidinta, viskas šimteriopai baisiau. Kaip seniau lietuvių žandarai būreliais varė Sibiran, tai dabar gyvuliniais vagonais dešimtims tūkstančiais veža.

Prez. Truman Remia Taiką Galybe

Mrs. Enit Kaufman iš New Yorko piešia Prezidento Harry S. Truman paveikslą.

Lietuvos Batai Raudonajai Armijai

(LAIC) — Vilniaus ir Šiaulių batų fabrikuose darbininkai buvo suvaryti į mitingą, kur jie, be kitų dalykų, kaip praneša 'Pravda', "pasižadėjo Raudonajai Armijai parūpinti daugiau batų ir odų".

Gen. MacArthur Įsakė Gražinti Krikščioniškas Pamokas Japonijos Universitete

Tokio, spalio 29 — Gen. Douglas MacArthur įsakė eigoje galėjo būt susiję su japonams gražinti krikščioniškas pamokas Sv. Povilo Universitete ir taipgi kitose mokyklose.

Švedų Stebėtojai Atydžiai Seka Karo Nusikaltėlių Aiškinimą

Stockholm (LAIC) — Morgen Tidningen praneša, kad švedų vyriausybė yra prašiusi leidimo turėti savo stebėtojus dabar vedamame karo nusikaltėlių aiškinime Vokietijoje.

NETVARKA GALI NUGALĖTI SOVIETUS LENKIJOSJ

Varšuva, Lenkija, spalio 29 — Sovietų Rusijos pstatyta valdžia Lenkijai neturi gyventojų pasitikėjimo. Ji yra tik mažumos remiama, ir dėl netvarkos gali būti nugalėta rinkimuose, jeigu kada nors raudonoji Lenkijos valdžia jus paskelbtų.

Čekai Užgrobia Vokiečių Nuosavybes

Londonas, spalio 29 — Prezidentas Eduard Benes, kalbėdamas Čekoslovakijos nepriklausomybės šventės proga, pirmame čekų parlamento susirinkime, pareiškė, kad jis pasirašęs dekretą, pagal kurį visos vokiečių ir vengrų nuosavybės yra konfiskuojamos.

Ukrainiečių Centrinis Šalpos Biuras

New York (LAIC) — Jungtinėse Amerikos Valstybėse ir Kanadoje gyvenančių ukrainiečių iniciatyva, Londone įsisteigė Ukrainiečių Centrinis Šalpos Biuras.

Po Dviejų Metų Gali Tapti Pilietėmis

Washington, D. C., spalio 29 — Teisingumo Departamentas pareiškė, kad Jung. Valstybių karių veteranų žmonos, kurios yra gimusios Anglijoje, Australijoje ir kitose šalyse ir ištekėjusios už amerikiečių karių, gali tapti pilietėmis po dviejų metų gyvenimo šiame krašte.

Atvyko Suomų Ministeris

Washington, D. C. — Perreitos savaitės pabaigoje atvyko į Jung. Valstybes suomių ministeris K. T. Putila.

200,000 Laivyno Dienoje

Šeštadienį, spalio 27 d., Bostone buvo labai daug žmonių pamatyti laivus,

- Nepripažįsta Valstybių Užgrobimų - Mažos ir Didelės Tatos Turi Teisę Laisvai Išsirinkti Sau Vyriausybės - Jung. Valstybės Neišduos Atominės Bombos Paslapties - Prezidento Kalba Transliuojama ir Lietuvių Darbininkų Radio Programos Laiku.

New York, spalio 29 — Prezidentas Truman paskelbė dvylikos punktų programą. 1. Mes nesiekiamo teritorijinių praplėtimų arba savanaudiškumo.

Prezidento Truman kalbos klausėsi visa tauta ir užsienis. Vien Central parke buvo milijonas klausytojų.

Jung. Valstybės, kovodamos už pasaulinę taiką per Suvienytų Tautų organizaciją, palaikys didžiausią laivyną pasaulyje ir oro jėgas, kad užtikrinti savo krašto saugumą.

Jung. Valstybės neišduos atominės bombos paslapties ir taip pat sieks, kad jos vartojimas būtų įstatymais suvaržytas.

Prezidentas Truman, kalbėdamas apie užsienio politiką, pažymėjo, kad tarp Jung. Valstybių ir Anglijos iš vienos pusės ir sovietų Rusijos iš kitos pusės yra skirtumai ir ginčas dėl valdžių, sudarytų Balkanų valstybėse.

"Mes negalime pripažinti valdžių, kurios buvo sudarytos ir primestos prievarta svetimos jėgos," sako Truman.

Jung. Valstybės nepripažino ir nepripažins valstybių valdžios, kurios negalėjo jų laisvai išsirinkti, bet buvo svetimos jėgos sudarytos ir primestos tautai.

Manila, spalio 29 d. — bylai įteikė teismui prašymą, kad tą bylą išmestu, teismas, kurį sudaro Amerikos generolai, teisia pirmą japonų generolą Yamashitą kaip kriminalistą.

J. V. Militarės Teismas Teisia Japonijos Generolą Yamashitą

Manila, spalio 29 d. — bylai įteikė teismui prašymą, kad tą bylą išmestu, teismas, kurį sudaro Amerikos generolai, teisia pirmą japonų generolą Yamashitą kaip kriminalistą.

IVAIRIOS ŽINIOS

Prez. Truman Remia Taiką Galybe

Pradžia 1-mame puslapyj ris plaukia daugiau negu viename krašte.

8. Mes tikime, kad visos valstybės, kurios yra priimtos į tautų draugiją, turi turėti lygias sąlygas prekyboje ir taip pat naudotis žaliava.

9. Mes tikime, kad vakarinio pusrutulio suvereninės tautos, be trukdymų iš už Vakarinio Pusrutulio, turi veikti bendrai kaip geri kaimynai išsprendimui savo visuomeninių problemų.

10. Mes tikime, kad tarp visų tautų turi būti pilnas ekonominis bendradarbiavimas, ypač pagerinimui gyvenimo sąlygų visame pasaulyje, ir užtikrinimui laisvės nuo baimės ir skurdo.

11. Mes turime tęsti kovą, kad įgyvendinti taiką mylinčio pasaulio srityse pasireiškimo laisvę ir religijos laisvę.

12. Mes esame įsitikinę, kad išlaikymui taikos tarp tautų yra reikalinga sudaryti suvienytą Tautų organizaciją iš visų taiką mylinčių tautų pasaulyje, kurios bendrai sutiktų panaudoti jėgą, jeigu būtų reikalinga, taikos užtikrinimui.

Iš Prezidento Truman kalbos mes aiškiausiai suprantame, kad Jung. Valstybės savo politikos nepakeitė. Jung. Valstybės nepripažino ir nepripažįsta užgrobimų ir primestų valdžių tautoms, kurios jų

laisvai negalė pasirinkti. Pabaltijo valstybės — Lietuva, Latvija ir Estija 1940 metais buvo Rusijos užgrobtos ir joms sudarytos valdžios, o po trumpo laiko visai įjungtos į sovietų Rusiją. Tai yra užgrobimas. Pabaltijo tautos nuo birželio 15 d., 1940 m. neturėjo progos laisvai pasisakyti, kaip jos norėtų valdytis dabar po karo. Svetimos valstybės ginklu primestos valdžios ir klasa praversti rinkimai yra aiškus Pabaltijo valstybių piliečių teisių paneigimas.

Belgai Hitlerio Tarnyboje

Briuselis (LAIC) — Belgų valdžios duomenimis, per II pasaulinį karą 63,629 belgai stojo į vokiečių dalinius, į taip vadinamus "SS belgų legijonus". Tas vokiečiams davė bent 4 divizijų jėgą.

Panašios pastangos, net dviem atvejais, buvo vokiečių dedamos ir Lietuvoje. Pirmą mobilizacija buvo paskelbta 1943 metų pavasaryje, antra — 1944 m. pavasaryje. Abiem atvejais buvo mėginta Lietuvos jaunuomenę įkinkyti į "SS lietuvišką legijoną".

Kaip žinome, iš abiejų mėginimų nieko neišėjo: pirmoji mobilizacija buvo sukludyta energinga VLIKO (Vyr. Lietuvai Išlaisvinti Komitetas) kontraktacija, antroji mobilizacija pasibaigė garsiuoju 1944 metų vasaros lietuviškų batalijonų sukilimu. Ir vėl dėka VLIKO nepalenkiamam nusistatymui.

Estų Jūrininkai Dirba

Stockholm (LAIC) — Estų tremtinių laikraštis "Eesti Teataja" praneša, kad 100 estų jūrininkų prisirašė prie švedų jūrininkų unijos.

Lietuvos Protestas Prieš Sovietus ir Jos Dėkingumas Amerikai

Iš visai patikėtinų šaltinių patirta, kad kai Amerikos spaudoje pasirodė š. m. spalio 19 d. pranešimai iš Berlyno, kad ten buvęs pasirašytas vokiečių karo prasikaltėlių apkaltinimo aktas, kuriame pasakyta būk Lietuva, kaip ir dar kitos valstybės, neva esanti Sovietų Rusijos plote, — tai Lietuvos Ministras — remdamosi faktu, kad Lietuvos nepriklausomybė yra lietuvių tautos laisvai pareikštos valios išraiška ir kad Lietuva einant tarptautinės teisės dėsniais tebėra nepriklausoma suvereninė valstybė, nors kad ir yra dabar svetimos karinės jėgos okupuota — Valstybės Departmė n t e pareiškė protestą dėl tokio netikslaus išsireiškimo pavartojimo tame dokumente; tuo pačiu žygiu P. Žadeikis pareiškė gilaus pasitenkinimo dėl padarytos rezervacijos per gerb. Robert H. Jackson, Amerikos Aukščiausiojo Teismo narį, ir specialį tai bylai prokurorą, kad jo parašas ant to dokumento jokių būdu nereiškia Amerikos vyriausybės nusistatymo pakirtėjimo Lietuvos atveju ar jo (prokuroro) asmeninės nuomonės išraiškos Lietuvos klausimo ir kad todėl ano posakio pavartojimas laiko ekonomijos sumetimais nereiškia pripažinimo suvereninių teisių į tas teritorijas Sovietų Rusijai.

Vergų Stovyklos

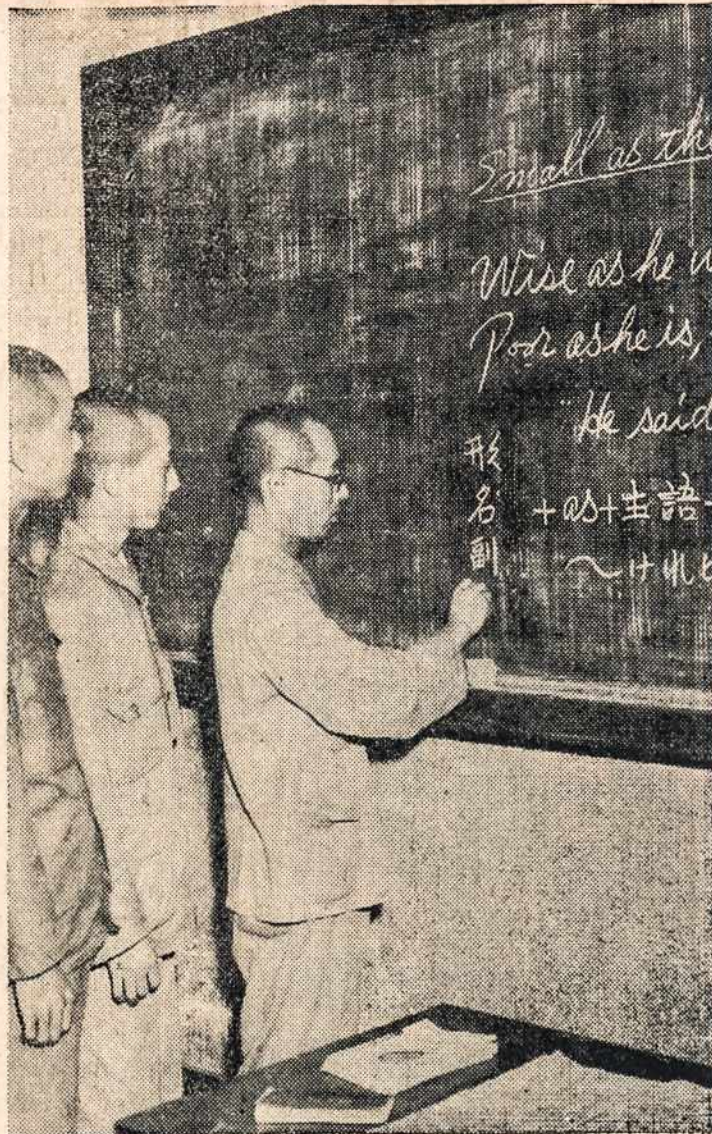
Stockholm (LAIC) — Aftonbladet rugp. 14 d. pranešė, kad šiandien Tallino miestas yra visu 100 nuosimčių maskoliškas. Gatvėse girdisi išmintinai rusų kalba ir gatvių užrašai rusiškai.

Iš Estijos atbėgę tremtiniai praneša, kad rusai vykdo masines deportacijas. Iš viso, šiandien Rusijoje yra pristeigta 140 darbo stovyklų Baltijos tremtiniams, nuo 1,500 ligi 6,000 asmenų kiekvienoje. Latvius ir estus daugiausiai veža Kalinino kanalo statybos darbams. Ingermanlandijos karelius išvežė į kolchozus Saratovo apygardoje. Visi darbininkai gyvena barakuose, kuriuos saugo ginkluoti enkavedistai.

Sovietai Nori Apiplėšti Austriją

Vienna, Austrija — Sovietų Rusija grobia iš visų kraštų, kuriuos ji yra užėmus. Austrija, nors nėra pilnai Rusijos užgropta, bet ji ir iš to krašto nori išvežti viską kas yra vertesnio.

Sovietų Rusija reikalauja, kad Amerika ir Anglija leistų jai apiplėšti Austrijos pabirkus, būtent, išvežti visas mašinas, taipgi išnaudoti žibalo šaltinius ir užgrobti kitus to krašto turtus.

Anglų kalbos mokytojas aiškina savo japonukams studentams, anglišką rašybą. Šioji mokykla yra Tokyo aukštesnioji mokykla, kur būtinai reikalauja mokintis bent dvejus metus anglų kalbos.

"Rusai Yra Didžiausi Mūsų Naikintojai"

New York (LAIC) — Latvių Drauga Vests išspausdino leit. B. Medfield laišką. Jis rašo: "Aš esu amerikonas, airių kilmės. Esu dalyvavęs Salerno kautynėse ir 13 mėn. buvau vokiečių nelaisvėje Lenkijoje. Visi sargybiniai buvo mobilizuoti latvių kariai, ant rankovėje nešiojo Latvijos spalvas. Jie mums sakė: "Jūs, amerikoniai, esate mūsų tikrieji draugai ir vaduotojai. Vokiečiai yra mūsų priešai, bet rusai yra mūsų didžiausi naikintojai. Mūsų svajonė ir tikslas — nepriklausoma Latvija".

KONGRESAS SVARSTO KARIŲ TEISIŲ PAILGINIMĄ

Washington, D. C. — J. V. Kongreso komitetas svarsto atšaukti ar pailginti Prezidento karines teises. Rekonversijos direktorius John W. Snyder prašo Kongreso pailginti Prezidento karo teises, nes ta iesą reikalinga grįžimui į civilinį gyvenimą.

Mayoro John E. Kerrigan Sveikiname LDS ir "Darbininkui"

Editor of "Darbininkas", 366 Broadway, South Boston, Mass. Dear Sir: It has come to my attention that your paper is this year celebrating its 30th Anniversary. Not only you who work for "Darbininkas", but all Lithuanians must indeed be proud of the good work and the good name for which it stands.

Congratulations and best wishes for another thirty years of continued success in the newspaper field.

Sincerely yours, JOHN E. KERRIGAN, Mayor.

JEK:GM

Raudonoji Propagandos Mašina Latvijoje

(LAIC) — Bolševikai žino, kad Baltijos valstybių žmonės yra kitokio nusistatymo. Todėl, didelės pastangos gyventojų pažiūras pertraukti ant raudonojo kurlpalio. Apie tą galima spręsti iš Latvijos komunistų partijos sekretoriaus išduotosios apyskaitos, kuri buvo išspausdinta "Pravdos" No. 189. Ten pažymi, kad per visą Latviją buvo suorganizuoti 18,630 propagandiniai susirinkimai, kuriuose aiškinta sovietų tvarka, Stalino kalbos, sovietų įstatymai, svarbesnieji komunistų partijos ir vyriausybės patvarkymai. Kiekvienam valsčiuje, kiekvienoj istaigoj ir įmonėj, taip pat tarp neorganizuotųjų praveisti paskaitų ciklai, referatai, diskusijos. Ypatin-gas dėmesys kreipiamas į paruošimą, vadinamo, komunistų partijos aktyvo, kurs politinėse mokyklose ir rateliuose studijuoja sovietų konstituciją ir Stalino knygą. Iš viso tokių mokyklų ir ratelių Latvijoje pristeigta 392, į jas suvartyta netoli 10,000 žmonių, kurie numatomi būsiant kandidatais į partiją, be to — dar 2,000 komjaunuolių. Laikomos paskaitos apie rusų literatūra. Regulariai sukvičiami inteligentai miestuose, valsčiuose, apskrityse ir jiems skaitomos politinės paskaitos. Latvijoje jau isteigta 21 vakarinė partijos mokykla, 92 politinės mokyklos ir 300 studijų ratelių, kur daugiausia studijuojama komunistų partijos istorija ir Stalino knyga apie karą, be to, prie miestų ir rajoninių partijos komitetų steigiami seminarai, kur būsimieji propagandistai, kitų patyrusių agitatorių priežiūroje, studijuoja komunistų partijos istoriją ir teoriją. Komunistų lektorai nuo 1944 m. lapkr. 1 d. iki 1945 m. birželio 1 d. atlaikė 568 paskaitas apie

politiką, komunizmą, Raudonąją Armiją ir tt.

Propagandos tikslams išnaudojama ir spauda: Latvijoje leidžiami 7 valstybiniai laikraščiai, 20 apskričių ir 4 stambaus tiražo (cirkuliacijos) laikraščiai, kartu sudėjus — 400,000 egzempliorių; drauge su žurnalais jų tiražas siekia pusės milijono. Taipgi išleista 400 knygų, sudarančių iš viso 4 1/2 mil. egzempliorių, daugiausia Stalino ir kiti sovietiniai veikalai. Šią savo partinę propagandą bolševikai vadina liaudies švietimu ir, suprantama, reikiamas lėšas semia iš respublikos išdo. Nėra abejonės, kad jų partinė propaganda panašiai tvarkoma ir Estijoje ir Lietuvoje ir kituose užimtuose kraštuose.

Pergalės Bonų Vajus

Spalių 29 d. prasidėjo Pergalės (Victory) bonų vajus, kad sukelti vienuolika milijonų dolerių.

Pergalės bonai yra taip pat, kaip ir karo bonai saugiausias investmentas. Todėl pirkite pagal išgalės Victory bonus.

Pirmiau pats užsilaikyk ramybę, tuomet ir kitus galėsi nuraminti.

Tomas Kempietis.

Maloniam palengvinti mums bandyk šį švarų, naują patikrintą būdą atsigauti paprastą strėnu gėla. Tik uždegti Johnson's BACK PLASTER ant pat skaudamos vietos. Švelnus ir vaistai palengvina vaistai palengvina ir a pyptaka, skaido jo pritvina, lengvina skausmą. Šita multino priedanga laiko šilima vidut. šaltį lauke — duoda nuolatinę atšamą — jautiesi puikiai! Reikalauk TIKROJO Johnson & Johnson pagaminto. Arčiausioj vaistinėj.

Johnson's BACK PLASTER

No Fat For Garbage Cans!

Lt. Charles P. Crepeau of Bretton Woods, N. H., makes sure no fat goes out in the garbage at Camp Edwards, Mass. Though used fat is no longer required for many articles of war, it is urgently needed by industry to help make many peacetime essentials. The Army will continue to do a thorough job of fat salvage until fats and oils can be imported from South Pacific.

SALE

'25 VICTORY BOND

Now ONLY \$18.75

Buy 'em for that veteran soldier or sailor... use them as birthday or Christmas gifts... put some aside as a nest-egg for yourself. These are genuine United States Government Bonds, guaranteed by our country to return a full \$25 in ten years for every \$18.75 invested now.

Buy all you want, all you can afford—but buy them now, during the Victory Loan!

SUPPORT THE VICTORY LOAN!

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

668 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

Nepastovūs Gaidukai

Kartais tenka matyti ant kai kurių ūkininko pastatų užtaisytą metalinę veliavukę gaidžio pavidale. Ji laisvai sukinėjasi ant metalinio stiebuko, kad vėju pučiant, galėtų šen ir ten vartaliotis. Tuo būdu ūkininkas mato, iš kur vėjas pučia ir maž daug atspėja ryt dienos orą. Tokių vėjo kontroliuojamų gaidukų esama ir politiniame Amerikos gyvenime. Jūs sukinėja iš labai toli — net iš pačios Maskvos — pučia vėjas. Jų judėsių ypatumas tiek sutampa su Maskvos vėju, kad mes užsimerkę galime atspėti, kada ir į kurią pusę jie pasuks, dar pirmiau, negu pasikeitė Maskvos oras. Kitais žodžiais, užtenka tik į Maskvą pažvelgti bei jos politiką mintimi atspėti, ir jau žinome, kur gaidukai pasuks. Žodžiu, jie sudaro nors kiek vėluojantį, bet niekad neklystantį Maskvos oro barometrą.

Pavyzdžių galima kiek norint pasirinkti. Prieš 1941 m., kuomet Hitleris jau kelis metus terorizavo Europą, bet Rusijos dar nebuvo puolęs, priešingai, buvo sudaręs su ja nepuolimo sutartį, — mūsų gaidukai buvo virtę uoliais taikos apaštalais. Nėjoks Amerikos protestantų prycėris — pacifistas negalėjo su jais tuo atžvilgiu susilyginti. Tai jau nebe gaidžiai — peštukai, bet į Nojaus arką grįžtantieji balandėliai, alyvų šakelėmis nešini. Bet staiga pūstelėjo nelauktas — netikėtas vėjas: Hitleris puolė Rusiją. Ir gaidukai — na lievo krugom! — persimetė į karingų peštukų stovyklą. Vakarų karykštė agitacija už taiką urmu paneigta, paniekinta, iškeikta. Jau žiauriausias militarizmas, šauksmas prie ginklų ir neapykantos tampa jų obalsiu. Pacifistai jau apšaukiami atsiskyrėliais, fašistais, krašto išdavikais. Bet — po keturių metų karo įvyksta taika. Rusija išgelbėta ir militariniai įsigalėjusi. Metas jau kitoniškas vėju papūsti. Gaidukai turėtų tai nujusti ir priešingam kryptin pasukti. Bet ne. Jie kantrūs. Net kelis mėnesius laukia Maskvos vėjo. Maskva ir gi nesiskubina. Ji duoda karingam ūpui atvėsti ir šį tą išsuderinti, nors ir taip jau yra perdaug nukandus. Tačiau derybos eina kietai. Alijantai pamažėli atgauna nuovoką. Milijardas dolerių jau didelis pinigas. Milijardais nebešvaisto. Europos tautų padėtis ne juokais ima rūpėti. Per greit jau į maišą sukimšo. Rusija maišą užrišo, ir dabar spėliok sveikas, kas ten darosi. Jei tos tautos virs panašiu Sovietams utėlynu, kas iš jų per nauda? Su kuo biznį varysi?

Tie klausimai tiek realiai ir akis lenda, kad Alijantai pradėjo šiaip ir taip Sovietų politiką čiupinėti. Maskva jau įniršo ir savotiškai pūstelėjo. Mūsų gaidukams tik to tereikia. Tuoju paleido pacifinę agitaciją. Ne gražu esą Dėdei Samui turėti imperialistinių užsimonimų. Reikia ko greičiausia paleisti kariuomenę ir išduoti Sovietams atominės bombos paslaptį. Gi ką Sovietai darys su pilnai mobilizuota kariuomene ir atominė bomba, tai jau ne Dėdės Samo biznis. Jam į Sovietų naminius reikalus neprivalu kištis. Bet kištis į Amerikos vidaus reikalus tai šventa Sovietų ir jų samdininkų pareiga. Ir gaidukai tą "pareigą" uoliai atlikinėja. Kyla streikai, socialinė tvarka, darbo srity bruzdėjimas. Demokratinė šaly tai natūralu. Ir kad būtų dar natūraliau, gaidukai išsijuosę pilsto ir liepsnų aliejaus ir jų sudarytą suirutę užkaria, ant kitų spran-

Japonai būriais spečiasi prie teatro. Jie nepaiso, kad ten amerikiečiai "bosauja". Tai vienas vaizdas iš Japonų sostinės Tokio.

SPAUDOS REIKŠMĖ

(Kun. P. M. Juro, LDS Centro Pirmininko, kalba, paskaita spalį 21 d., LDS ir "Darbininko" koncerte, So. Boston, Mass.)

Mylimieji Eroliai Kunigai ir Didžiai Gerbiamieji darbininkų ir "Darbininko" prieteliai. Šiandien Lietuvių Darbininkų Sąjunga ir laikraštis "Darbininkas" atžymi savo trisdešimties metų sukaktį meno puota — koncertu. Šią dieną reikėtų pavadinti Naujosios Anglijos lietuvių katalikų ir net visos išeivijos švente. Erdvę svetainę pripildančioji minia susilieja džiaugsmo dvasia su LDS nariais ir visu "Darbininko" štabu. Man tenka garbė ne žavinčia koncerto daina, bet įžangine kalbele prabilti į lietuvių kilnius protus ir širdis trilypiu tikslu. Pirmiausia noriu pažymėti, kodėl mes džiaugiamės, antra, — kodėl didžiuojamės ir trečia — ko trokštame.

Bėgyje trisdešimties metų LDS kuopų nariai dirbo rimtą apšvietos ir kultūros darbą. Jie yra suruošę daug prakalbų, paskaitų, suorganizavę daug pamokų ratelių ir dalyvavę parapijų, mokyklų, švietimo įstaigų, labdarybės ir bendrame lietuvių katalikų visuomeniniame darbe. "Darbininko" spaustuvėje buvo išleista virš penkiasdešimt įvairių leidinių. Neturiu pilnos skaitlinės egzempliorių, bet drąsiai galiu sakyti, jog tai siekė šimtus tūkstančių. Šiais apšvietos ir mokslo lobynais patys nariai naudojo ir platinę juos savo vieningųjų tarpe.

do. Patys gaidukai — ką gi: jie neatsakingi. Jie tik vėju pučiami Maskvos žaisliukai. K.

kas" trisdešimties metų sukaktį.

Šį džiaugsmą ugdo spaudos galybės supratimas. Spauda yra galingesnė už kardą ir už kareivių pulkus. Didysis karo genijus Napoleonas vidaus reikalų ministru yra išsireiškęs, kad vienas laikraštis, turįs daug skaitytojų, reikiąs tiek, kiek du kariuomenės korpusai. Ar ne tą patį patvirtino Rusija. Ji norėdama pavergti lietuvius ir išnaikinti tautą uždraudė spaudą. Lietuviai, suprasdami spaudos galybę, neišsivadėjo jos. Aušrininkai slapta spausdino, o knygnešiai slapta gabeno iš Prūsų elementorius ir maldaknyges, iš kurių mūsų močiutės prie ratelių mokė vaikučius. Ir taip spauda skiepijo tėvynės meilę. Žandarai ir kazokai už tai plakė nagaikomės, kišo į kalėjimus, trėmė į Sibirą, bet nepajėgė išplėsti iš lietuvių krūtinų meilę lietuvių kalbos ir spausdinto žodžio.

Tautų pavergėjai ir naikintojai pirm visko pažaboja spaudą. Spaudą naujoja revoliucionieriai, anarchistai, komunistai pa-

ALRK Naujos Anglijos Federacijos Apskričio Suvažiavimas

Federacijos apskričio suvažiavimas šįmet įvyks gruodžio 9 d., Šv. Jurgio parapijos svetainėj, Norwood, Mass.

Federacijos skyriai ir organizacijos raginamos iš anksto prisirengti ir dalyvauti šiame Federacijos metiniame suvažiavime. Besidaruodami svarbiais Tėvynės Lietuvos šelpimo ir vadavimo reikalais, užmiršome taip sau artimą ir svarbią Federacijos veiklą. Laikas pagyventi Federacijos veikimą, kuris yra taip svarbus netik mūsų išeivijai, bet ir mūsų Tėvynės Lietuvos vadavimo darbe.

Dvasios Vadas — Kun. J. Vaitekūnas
Pirmininkas — Antanas Daukantas
Raštininkas — Benediktas Jakutis

vergimui nesusipratusių. Ir pavergtieji, kurie kovoja už savo laisvę ir nepriklausomybę, požemiuose spausdina laikraščius, nors tuomi savo gyvybę stato į didelį pavojų.

Gera spauda yra žaizdų gydytoja, paguodos šaltinis, dvasios penas, geriausias mokytojas, ištikimiausias bičiulis. Ji yra dorovės ir artimo meilės gaivintoja ir skiepijoja. Ji uždega krūtines tėvynės meile ir kelia tautiškąjį susipratimą. Ji praneša kas dedasi pasaulyje ir deda pagrindus visuomenės tvarkai ir tautos pastovumui.

Kiek gera spauda yra galinga prie gero, tiek blogoji — yra galinga blogiems tikslams. Apie blogąją spaudą tiek pasakysiu, kad ji sudemoralizuoja jaunimą, numarina tautinius jausmus, sukelia bloguosius troškimus, neapykantą, kerštą ir karus.

Kogi mes trokštame? Trokštame kuodaugiau siai išplatinti katalikišką spaudą. Jei Lietuvos knygnešiai, knygų platintojai, dėl spaudos aukovo savo gyvybę, ar gi mes būsime tiek nesusipratę, kad dolerį aukščiau statysime už

gyvybę? Ar gi mes leisime plunksnoms rūdyti ir neišnaudosime galingiausiojo įrankio išplatinti meilės ir tiesos?! Ar gi mes nekreipsime dėmesio į šventųjų Tėvų raginimus skaityti ir platinti katalikiškąją spaudą? Popiežius Pijus X pareiškė: "Veltui statysite bažnyčias, rengsite misijas, steigsite mokyklas, labdarybės įstaigas, darysite visokių gerų darbų — visos jūsų pastangos nueis niekais, jei nemokėsite naudotis apsigyvimu ir puolimo ginklu, kurs yra tikroji katalikiškoji spauda".

Marijonų Misijonierių Veikla

Lapkr. 4—11, Luzerne, Pa., Šv. Onos bažnyčioje, 40-tė ir misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC.

Gruod. 16—26, Baltimore, Md., Sv. Alfonso bažnyčioje, kun. Antanas Mažukna, MIC.
Gruodžio 21—25, Detroit, Mich., Šv. Jurgio bažnyčioje, kolekcionas; kun. Adomas Markūnas, MIC.

Kovo 10—17, Binghamton, N. Y., Šv. Juozapo bažnyčioje, misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC.

Kovo 11—17, Cambridge, Mass., Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, kolekcionas, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 18—31, Chicago, Ill., Aušros Vartų bažnyčioje, dviejų savaitių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.
Kovo 25—31, Chicago, Ill., Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos kun. Antanas Mažukna, MIC.

Bal. 1—7, Pittston, Pa. Šv. Kazimiero bažnyčioje, misijos, kun. Adomas Markūnas, MIC.

Bal. 1—14, Chicago, Ill., Šv. Kryžiaus bažnyčioje, dviejų savaitių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC ir kun. Ant. Mažukna, MIC.

Bal. 8—14, Chicago, Ill., Šv. Juozapo bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markūnas, MIC.

Aušrų Libirintais

Nusinešiu žemės kamuolį į aušrų libirintą. Gražiausios žvaigždės rūbais ją apredysiu. Ir paklausu Visagalį kokią valandą?.. Kelintą?.. Su visa žemele Jam prisistatysiu.

Milijonais gėlių mes nusiklosime prie Jo taką. Iš tūkstančio aušrų nešime vainiką. Procesijos sielų vis tobulėdamos kasdien šneka, Kad mes eisime kelionę neuždyką.

Naujas amžius Visagalio rankoj spinduliuoja, blyna naujas amžius iš kraujo — rubiniais virti! [ksi. Ir kai mes jau su prašymu prašymais pas Jį nuvyk-Parsinešime žemę, —deimanto meilės tvirtu. [sim,

Nusinešiu žemės kamuolį į aušrų libirintą. Save pačią iš nuodėmių — į tobulybę. Ir pūsiu prieš Visagalį Dievą maldoje surakintą, Kad įvestų sielą iš tamsų, — į šviesybę.

Marija Aukštaitė.

Kun. Dr. Kazimieras Urbonavičius - J. Kmitas

2. RAŠTAI

Kun. K. Urbonavičius yra vienas iš ne taip nūn dažnų žmonių, kurie turi stiprų klasinį išsiauklėjimą literatūroje ir poezijos žodį brangina su ypatingu prisirišimu, jau retu šios gaidynės vaikams: jis ne tik mėgsta poeziją, ne tik ją geria, bet ir atmintinai moka daugel eilėraščių. Šiandien jis gali iš galvos pasakyti 3000 eilučių iš Puškino, apie 1000 iš Lermontovo, kelis šimtus iš Krylovo ir kitų smulkesnių rusų poetų, taip pat bent 300 iš lotynų klasikų, daugiausia Vergilijaus. Sumušus visa draugėn, susidarytų jau vidutinė poezijos knyga. Įdomu, kad daugumą šių eilučių jis yra išmokęs atmintinai vėlesniame amžiuje.

Kaip jau pradžioje buvo užsiminta, pats kun. K. Urbonavičius savo literatūrinį žygį pradėjo eilėraščių. Ligi šiolie viena jo mėgstamiausių sričių pasiliko eilėraščių, į kurių jis daugiau žiūri kaip į visuomeninės prievolės atlikimą ir patarnavimą. Todėl į savo eiles jis sudeda nemažą emanių ir proginių temų. Jis, tur būt, niekadoms nemanė rašyti iš Olimpo aukštybės. Tokia tai yra bendra jo eilėraščių tendencija, nors ten esama ir platesnių temų. Antroji jo eilių savybė yra jų formos klasiškumas. Čia autorius sau neprapažįsta jokių laisvųjų ir naujovių, laikosi griežtų, senovinių rimo ir ritmo dėsnų.

Atskirai spausdintų jo eilėraščių yra išėjusi viena knyga (Jono Kmito Eilės). Bet autorius tuo leidiniu

yra nepatenkintas ir pripažįsta, kad ano veikalo suredagavimas nėra vykęs.

Nemaža jo eilių yra išsibarsčiusių po įvairius laikraščius. Pas save kun. K. Urbonavičius dabar turi apie 10,000 eilučių, atskirai dar neišleistų. Be to, yra kiek ir vertimų iš Puškino, Krylovo. Anksčiau dar yra kiek vertęs iš A. Mickievičiaus, Lermontovo, Marcialio. Yra išvertęs keletą operėlių.

Nedaug kas težino, kad viena kun. K. Urbonavičiaus poezijos dalis yra nuskambėjusi per visą Lietuvą. Būtent, jis yra parašęs tekstą Stasio Šimkaus "Mišioms", kurios Lietuvoje buvo dažnai giedamos bažnyčiose.

Jos prasideda žodžiais: Prie Tavo altoriaus nužemintai klūpom... Ir baigiasi šiais posmais, ne vienam girdečiais: Jau užbaigėm auką gausią. Laimink, Dieve, mus visus, — Ir tėvynę mūsų brangiausią Ir senuosius tėvelius.

Kun. K. Urbonavičiaus eilių pobūdis yra paaiškina-mas dar ir tuo, kad pirmoji vietoj jis turi publicisto prigimtį. Jis mėgsta sekti pasaulio ir artimesnės visuomenės įvykius diena iš dienos, darytis iš jų išvada ir reaguoti. Jis reaguoja ne tiek šneka, gyvu žodžiu, kiek raštu. Iš čia ir eina gausus jo darbas publicistikoje. Jis sakosi, kad jam geriausiai sekasi rašyti,

kada jis gali "ant ko užsisėsti," — paimti ir sudirbti priešingas idėjas.

Nuo 1929 metų publicistika virto tartum jo specialybe ir kasdienine duona. Nuo tada du kartus per savaitę "Darbininke" pasirodo jo vedamieji. Mažai šią jo veiklą sutrukdė ligos, negalavimai ar amžius.

Tam tikra prasme žurnalisto darbas yra rašymas ant vandens, tariant anglų poeto John Keats žodžiais. Perskaitė kas tavo straipsnį, ir rytojaus dieną vakarykščias laikraštis yra visiškai pasenęs — senesnis už piramides, anot vieno amerikiečio literatūros istoriko. Vienok tuose straipsniuose, rašomuose diena iš dienos, pasitaiko ir patvaresnių dalykų ar savo idėjų, ar savo meniniu išsireiškimu. Žinome Vinco Kudirkos ar Vaižganto publicistikos raštų, kurie minimi lietuvių literatūros istorijoje. Bet ligi juos literatūros istorija minės, kas nors turi juos atrinkti iš daugelio straipsnių, nurodyti jų vertę.

Reikėtų atidžiai kam peržiūrėti ir kun. K. Urbonavičiaus ilgametę publicistiką, išrinkti gražesnius straipsnius ir sudaryti leidinį.

Jau minėtų laikraščių, kun. K. Urbonavičius savo eilėmis, straipsniais ar vaizdais yra dalyvavęs eilėje kitų, kaip "Žvaigždė", "Draugas", "Moksleivis", "Tautos Rytas", "Studentų Žodis", "Motery Dirva", "Sv. Kazimiero Aidas", "Amerika", "Darbininkas" ir dar kai kuriuose. Pasirašinėdavo įvairiais slapyvardžiais.

Nuo publicistikos kun. K. Urbonavičius — J. Kmitas neatsisako nė savo ligšioliniuos apysakų vaizdeliuos. Panašios rūšies yra jo seniau išleisti veikalukai "Mūsų socialistai" (1906), "Biurokratai" (1907),

"Bajoro Uošvis", "Vaizdeliai". Stambiausias jo veikalas yra "Vytytis ir Erelis", kurį skaitytojas čia turi prie šakos ir kuris yra parašytas pagal senųjų apysakos meistrų palikimą: gyvai, su nemaža nuotykių ir intrygų, o taip pat ir su problemų aktualumu.

Jisai yra leidesis ir į dramos sritį — tai dar neišspausdintas "Sv. Kazimieras". Yra taip pat išleides knyga "Kun. J. Navickas" — apie savo artimą bičiulį ir lietuviybės kėlėją šioje šalyje.

Iš prozos raštų jo plunksnai dar priklauso du stambesni vertimai: Mark Twaino "Huckleberry Finnas" ir Dickenso "Oliveris Twistas". Nors abu šie vertimai yra išėję prieš trisdešimt su kaupu metų, bet, patalvis vieną kitą aiems laikams savą, tačiau dabar nevartojama žodį, jie visiškai prilygtų geresnius šių dienų vertimus — yra sklandūs, vaizdingi ir lietuvių kalbos dvasią gerai perduoda.

Pusę šimtmečio yra ilgas tarpas žmogaus, visuomenės ar šalies gyvenime.

Per tiek laiko triūsdamas lietuviškajam raštui, kun. K. Urbonavičius nė kiek nesijaucia pailsęs, energijos nustojes ar naujų įvykių iš vagos išmuštas. Jis eina kartu su gyvenimo neramia srove, stebi ją, reikią savo mintis ir kelia savo balsą prieš pasaulio neteisębę tautos ir žmonės. Jo budri akis nuolat grėžias į tolimąją tėviškės žemę, skelbia jos vargą ir reikalauja jai geresnio, teisingesnio rytojaus.

Žiūrėdami į tuos ilgus kun. Dr. K. Urbonavičiaus — J. Kmito darbo metus, mes tegalime tarti: tai ištikimas tarnavimas savo tautai ir savo žmonėms. A. Vaičiulaitis.

CAMBRIDGE, MASS.

Sekmadienį, spalio 14 d., 3 v. p. parapijos svetainėje įvyko Cambridge Lietuvių Bendro Šalpos Fondo 60 skyriaus susirinkimas. Susirinkimo tikslas buvo, kad supažindintus Cambridge lietuvius su Lietuvos šelpimo reikalais. Kalbėtojai, kuriais buvo vietinis klebonas kun. P. J. Juškaitis, "Darbininko" redaktorius p. A. F. Kneizys ir adv. p. K. Kalinauskas, labai smulkiai išaiškino Lietuvos šelpimo reikalus. Kalbėtojas p. K. Kalinauskas davė patarimų kaip sėkmingai praveisti drabužių rinkimo vaju. Cambridge drabužių rinkimo vaju nutarta pradėti spalio 15 d. ir tęsti per tris savaites iki lapkričio 5 d. Vajaus metu drabužiai Lietuvos žmonėms renkami visomis priemonėmis. Lankomi namai, žmonės ragunami atnešti į parapijos svetainę ir taipgi į ugniagesių stotis, mokyklas ir policijos raštines. Rinkimui drabužių išrinktas komitetas, kurį sudaro šie asmenys: kun. P. J. Juškaitis, B. Jakutis, Dr. P. Luzeckaitė, P. Radaitis, S. Luinis, B. Šimkus, A. Daukantas, J. Survilas, J. Kontrimas, M. Skyrienė, A. Burokienė, A. Plekavičius, J. Mockevičius, M. Norbutas, J. Malinauskas ir A. Vaisiauskas. Susirinkimo vedėjas BALF 60 skyriaus pirmininkas, p. B. Jakutis, vadovavo susirinkimui ir kentančių brolių vardu dėkojo kalbėtojams ir visiems atsilankusiems į šį svarbų susirinkimą.

Zaveckas, Federacijos 16 skyriaus pirmininkas, parūpino korespondentui rašomąją medžiagą. Širdingai ačiū.

Iš tolimos Indo-Kinijos karys, aviacijos technikas, viršyla A. Puzinas rašo į namus, kad neužilgo būsiąs namuose. Tėvelis p. J. Puzinas, vietinis Cambridge lietuvių tarpe toniko išdirbėjas, džiaugiasi, kad nematęs su-naus per virš trejus metus, greit jį pamatys. Karys A. Puzinas daugiausiai tarnybos laiką praleido Kinijoje, Indo - Kinijoje, Indijoje ir Burmoje. Laukiame sugrįžtančio kario A. Puzino. A. D.

Lietuvos Konsulatas Chicagoje Paieško

sekančių asmenų, kurie prašomi skubiai atsiliepti.

BACEVIČIŲ, Antano ir Martyno, kilusių iš Pelenių kaimo, Lukšių valsč., Šakių apskr.

DAUGUVIEČIO, Albino, gyvenančio Bostone.

DIEPETRIŲ, Vardai nežinomi.

DOMAŠKOS, Antano, gyvenusio ant Paulina St., Chicagoje.

DYLIO, Vlodo, kilusio iš Kapinių sodžiaus, Panevėžio apskr.

GIRDVAINIENĖS, Onos, kilusios iš Raseinių apskr., gyvenusios Chicagoje.

GRICIUS (Kragas), Olga, Gyveno Bostone. Vyro pavardė nežinoma.

JAKSTAS, Jonas, gyvena Chicagoje.

JANKAUSKAS, Jonas, kilęs iš Užkalnių km., Tauragės apskrities. Gyveno Chicagoje.

KALVATIENĖ, Emilija, ir jos vyras Adomas.

KROPAI, Aleksandras, Ignas ir Petras, gyvena Philadelphiaje.

KUMPIKIENĖ - Rimkevičiūtė, Ona, gyvena Chicagoje.

LEŠCIAUSKAI, Jonas ir Marijona, kilę iš Užkalnių km., Tauragės apskr., gyvena Chicagoje.

LUKŠYS, Kazimieras, gyvena Chicagoje.

MONTVILAS, Jonas, gyvena Chicagoje.

ODYNIECAI, Vardai nežinomi.

OSVALDAS, Andrius, arba jo vaikai.

PILPAVIČIENĖ - Jankauskaitė, Ona, kilusi iš Užkalnių km., Tauragės apskr. Gyvena Chicagoje.

POVILIONIAI, vardai nežinomi.

STANULIS, Aleksandras, gyvena Chicago. Dirbo prie laikrodžių taisymo ir panašių darbų.

ŠVENČIAUSKAITE, vardas nežinomas, gyvena Chicagoje. Buvo Lietuvoje 1930 metais.

Tą pačią dieną įvyko Federacijos 16 skyriaus susirinkimas. Tartasi apie siuntimą delegatų bendrą Lietuvos Kongresą, įvykstantį Chicagoje lapkričio mėnesyje. p. A. F. Kneizui išaiškintus kongreso svarbumą, nutarta būtinai siųsti delegatą. Padengimui delegato kelionės lėšų susirinkime pravesta rinkliava ir aukavo sekanti: kun. P. J. Juškaitis \$50.00, M. Norbutas \$5.00, B. Jakutis \$1.35, ir po \$1.00 — J. Bačinskas, J. Malinauskas, A. Plekavičius, V. Šimkus, A. Vaisiauskas, P. Vilkienė, M. Mockevičienė, O. Lenkauskienė, A. Burokienė, W. Venckaitė, O. Pilkonienė, H. Kalinauskienė, B. Pocienė, F. Monkus, O. Lukošūnienė, U. Vaišvilienė, S. Luinis ir P. Radaitis. Viso surinkta \$74.35. Delegato rinkimas paliktas bendram visų katalikiškų draugijų susirinkime.

p. A. Bačinskienė pasirūpino kolonijos korespondentui dėl visų metų rašomosios popieriaus, p.p. Bačinskai turi savo krautuvę kamps Windsor ir Lincoln gatvių. Širdingas ačiū p. A. Bačinskienei. Taipgi p. A.

Legislature Lauds Model

"It was my C.O.'s idea."

nežinomas, gyvena Chicagoje. Buvo Lietuvoje 1930 metais.

TANKŪNIENĖ - Osvaldaitė, Ieva.

VITKAUSKIENĖ - Skyrytė, Marijona, kilusi iš Šiaudinės km., Batakių valsč., Tauragės apskr.

WDOWICZENKO (arba DUFF ar WDOFF), Ona. Potevėis Dominaitė, kilusi iš Kudirkos - Naumiesčio, gyvena Bridgeporte, Chicagoje.

Consulate of Lithuania
30 North La Salle St.
Chicago 2, Illinois.

Paieškomi Asmenys

BALASEVICIUS, Jonas, spėjamai gyvena New York City.

BURBIENĖ - Poželaitė, Emilija, spėjamai gyvena Philadelphia, Penna.

DAUKAS, Jonas.

JOKŠAS, Jonas, spėjamai gyvena Chicago, Ill.

KANTAVIČIUS, Jurgis.

KAPICKAS, Petras.

KAVECKAITĖ, Elena.

KEKŠTAS, Pranas ir Kekšaitė Emilija, spėjamai gyvena New York City.

KUBILIENĖ, Elena, spėjamai gyvena Chicago, Ill.

KUNGIS, Jonas.

MATAITIS, Antanas, spėjamai gyvena Chicago, Ill.

MEJERIS, Aleksandras, spėjamai gyvena Chicago, Ill.

MESKAUSKAITE, Jadvyga, spėjamai gyvena Kanadoje.

PEČIUKENAS, Juozas, spėjamai gyvena Chicago, Ill.

PETRAITIS, Julius, spėjamai gyvena Kanadoje.

PETRILA, Antanas.

SABULIENĖ - Grigalaukaitė, Ona.

SAVICKAS, Konstantas, spėjamai gyvena Worcester, Mass.

ŠIKŠNIENĖ, Agnieška.

ŠIMAS, Petras ir Šimaitė Ve-

ronika, spėjamai gyvena New York City.

SLIKAI, Povilas, Stanišlovas ir Kazimieras su vaikais Jonu ir Elena.

TABERAS, Eugenijus, spėjamai gyvena Chicago, Ill.

TARVYDAS, Anžanas.

TIPESAI, Kazimieras ir Eugenija.

TURKEVICIUS, Antanas ir Turkevičius Anupras.

VALAITIS, Juozas ir Valaitytė, Pranė, spėjamai gyvena Chicago, Ill.

VYSNIAUSKAS, Antanas, spėjamai gyvena Chicago, Ill.

ZEMAITIS, Adolfas ir Petras, spėjamai gyvena Worcester, Mass.

Ieškomeji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti Lithuanian American Information Center, Social Service Bureau, 233 Broadway, New York 7, N. Y.

VICTORY IS WON ...

but how about the VICTORS?

THEY FINISHED THEIR JOB... LET'S FINISH OURS!

DARBININKAS

366 West Broadway

South Boston 27, Mass.

*** To the victors we all pay homage with medals and a grateful nation's thanks—but for countless thousands this is not enough. Now we must bind up the wounds of body and mind so that these heroes may again enjoy health and equal opportunity.

*** This job *must* be done. In hospitals and rest centers all over the nation men who felt the cruel blast of war are being taught to live and work again in a world at peace.

*** Every American can help in this great task—by buying more bonds than ever before—during the Victory Loan. The uses to which the money you invest

will be put are great and so are the needs. Not only rehabilitation of crippled veterans but the transportation of wounded and unwounded to their homes; of giving them their just dues under the G. I. Bill of Rights; of clearing up the enormous bits and pieces left from the all-out effort at home.

*** Buy bonds generously with a heart filled with gratitude for what these men have done. Remember, too, that you are *lending*—not giving—your money. It will be used for a great purpose and will be returned to you by your Government for your future needs. Don't just think about it—buy *extra* bonds today!

Four-Point Fat Needed!

Used cooking fat, now worth four ration points a pound, substituted for imported fats and oils needed in the processing of fabric yarns. Here, Laboratory Assistant Evelyn Ruesen is testing the frictional characteristics of textile yarns. Save every drop of household grease. It will help speed reconversion.

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

BRIDGEPORT, CONN.

Praeitą šeštadienį parapijos bazaras baigėsi sėkmingai. Parapijiečiai su savo jaunimu ir parapijos kunigais gražiai pasidarbo. Manau, kad parapijai tiks gražaus pelno.

Amerikos Lietuvių Tarybos vietinio skyriaus parengimas įvyks lapkr. 10 d. Komisija gražiai darbuojasi, platina tikietus, tikimasi daug turėti žmonių. Pelnas eis Lietuvos šalpos reikalams.

Parapijos choro parengimas įvyks lapkr. 24, šeštadienį, parapijos svetainė. Bus visokių žaidimų su dovanomis; taipgi bus lietuviškų ir angliškų dainų, kurias išpildys choras ir solistai. Orkestras gros.

Jau nekuris laikas kaip vietinis Tarybos skyrius išjuntinėjo laiškus visoms Bridgeporto draugijoms kas link aukų ir rinkimo atstovų į Lietuvių Kongresą. Kiek teko nugirsti, tai kaip kurios draugijos jau paskyrė auką.

Artinantis miesto valdžios rinkimams, lietuviai turi tikrai paremti tinkamus kandidatus. Paremti tokius, kurie Lietuvai nesigali gero žodžio. Man teko pas vietinį vieną didelį miesto valdininką lankyti Šalpos Fondo reikalais, tai tas asmuo priminė, kad mums lietuviams pas jį durys visada atdaros.

Bridgeportiečiai sveikina "Darbininką" su praėjusiu savo dideliu ir daug nusipelnijusiu Lietuvos ir išėjusiu lietuvių labui. Taipgi linki "Darbininko" redaktoriams ilgo ir išstverminto lietuviško darbo, kad ir to-

liau "Darbininkas" mūsų kolonijoje pasiektų daugiau lietuviškų šeimynų.

NEW HAVEN, CONN.

PRATĖSTAS DRABUŽIŲ RINKIMO VAJUS

Pastangomis mūsų klebono kun. E. Gradecko visose katalikiškose bažnyčiose mūsų mieste eina drabužių ir batų rinkliava dėl Lietuvių tremtinių. Šalpos skyriaus narės ir nariai energingai dirba skirstydami drabužius ir kraudami į dėžes. Taipgi vyrai pasidarbuoja savo automobiliais surinkdami drabužius iš namų ir kitų vietų.

Spalių 7-9 d.d. mūsų parapijoje įvyko 40 valandų atleidai. Turiningus ir pamokinančius pamokslus pasakė Tėvas Juvenalis Liauba.

Atleidų metu klebonui į pagelbą atvyko skaitlingai svečių kunigų: Prelatas kun. J. Ambotas, ir buvęs mūsų parapijos klebonai — kun. V. P. Karkauskas iš Ansonia ir kun. M. Pankus iš New Britain, Conn. ir buvęs vikaras kun. M. Cibulskas iš Nashua, N. H.

Altoriai buvo skoningai papuošti gėlėmis.

Corp. Jonas Matulaitis jau parvyko iš už jūrų ir garbingai tapo atleistas iš karo tarnybos. Aplankė savo pažįstamus ir draugus, pasakojo savo išpūdžius, patirtus Romoj pas Tėvus Marijonus ir abelnai apie Italiją ir kitas vietas, kuriose teko būti. Džiaugiasi laimingai parvykęs į šią laisvą ir demokratišką Ameriką. Jonas šiuo tarpu apsigyveno Meriden, Conn., kur su savo giminėmis nusipirko gasoline Station ir ten užsiims darbu. Linki Jonui ir jo gi-

Skaitlinga delegacija iš Miami, Floridos atvyko į New Yorką, kad pasitarus su Grover Whalen ir kitais pasaulinių parodų rengėjais. Šioji delegacija siekia užsitikrinimo rengti pasaulinę parodą Miami, 1950 m.

minėms geriausios kloties naujame biznyje.

Augustas ir Domicelė Bakaičiai džiaugiasi sulaukę savo vietinio sūnaus Prano, sugrįžusio iš karo tarnybos. Pranas labai puikiai atrodo ir, radosi kiek pailsėjęs eis į mokyklą. Sveikinam jauną karį ir linkim geriausios kloties.

Taip gi sugrįžo Agotos Kudrauskienės sūnus Antanas, jūreivis. Džiaugiasi motinėle sulaukusi savo jauniausio sūnelio, kuris dalyvavo labai pavojinguose susirėmimuose, ir dėkoja Dievui, kad laimingai sugrįžo. Visi mūsų kolonijos lietuviai džiaugiasi matydami jaunuolius sugrįžtančius.

HARTFORD, CONN.

Sekmadienį, spalių 14 dieną Šv. Trejybės parapijos Marijos Vaikeliai šventė savo 25 metų įkūrimo sukaktį. Ryta, 8:30 v. įvyko šv. mišios jų intencijai, ir visos Sodalijos narės bendrai ėjo prie šv. Komunijos. Po šv. mišių įvyko trumpas susirinkimas. Užbaigus susirinkimą, visos nuėjo į Henblein viešbutį. Ten jos turėjo pusryčius (Com-

MŪSŲ SVETURGIMIŲ LIKIMAS

Sveturgimiai mūsų tarpe povaliai nyksta.

Sveturgimiai sudaro mažiau negu 10% mūsų visų gyventojų, bet penktą dalį visų baltų gyventojų mirčių. Tai pasekmės 20 metų imigracijos sulaukimo.

Per tuos 20 metų, sveturgimių skaičius šioje šalyje (munion Breakfast), ir ta progą kun. Povilas Sabulis pasakė prakalbėle.

Šįmet, kaip ir kitais metais, parapija ruošiasi turėti bazarą, kuris įvyks lapkričio 10, 15 ir 17 dienomis. Daug yra dovanų, ypač bilietai dėl 165 dolerių. Kviečiame visus parapijiečius nuosirdžiai prisidėti prie parengimo. Pasirūpinkite dienas — lapkričio 10, 15 ir 17, kad neprisidėtumėte kitur išeiti. Pasirūpinkite netik patys ateiti, bet ir kitus atvesti pasilinksminti, dovanas gauti ir parapijai padėti.

Garstyčių Grūdėlis.

KO LIŪDI, BERŽELI

Ko liūdi, berželi, ko liūdi? Ko verki nuleidęs šakas? Ko svyra žalieji lapeliai? Kam varvini šaltas rasas?

Ar auštantis rytas nelinksmas? Ar gaila nakties tamsumos? Ko verki, berželi baltasis? Ar ilgis lapeliai rasos?

Neverk, svyrūnėli žaliasis, Jau greitai saulutė tekės, Bus linksma, smagu ir malonu, Iš džiaugsmo lapeliai mirgės.

Klausykis, gegutė kukuoją — Atskridus ir tau užkukuos, Pakils toks švelnutis vėpelis, Ir tavo šakelės linguos.

Dėl to, kad aš verkti turiu, Aš, beržas, vis verksiu, liūdėsiu, Ir prastas svyrūoklis, verkėjas, Su paukščiais giedot negaliu.

Man tekanti saulė jau niekas — Ji liūdno manęs neramins, Diena, nors ir būtų gražiausia, Verkėjo šakų neatgaivins.

Likimas nuo miško atskyrė, Dėl to turiu skustis skaudžiai; Čia saulė džiovina, džiovina — Aš vystu kasdieną labiau.

Gegutė nenor man kukuoti, Nemyli svyrūoklio šakų, Kada tiktai šičia atskrenda, Kukuoją ant medžių kitų.

Čia vėjas po tyrlaukius laksto, Man drasko žalius lapelius; Aš liūdnas, kad miškas vilioja Gražiausius visus paukštelius.

Tau gieda ir čiulba gražiausiai, O man tiktai krankia varnai, Ir šakos man lūžta nuo vėjo, Ir grauzia lapus kirminai.

Jovaras

sumažėjo 6%, iki mažiau 11,500,000, kuomet baltų vietinių gyventojų skaičius paaugo beveik 3 dalį, iki 107,000,000.

Prie augančio vietinių gyventojų skaičiaus sveturgimių ir vietinių gimimų 1920 m. pasiekė 2,500,000, ir 1930 ir 1940 m. 2,200,000. Mirimai tarpe vietinių 1940 m. buvo mažiau pusė gimimų.

Nuo 1930 m. iki 1940 m. tik apie 7,000 atėvių atvyko per metus. Tik 1940 m. 264,000 sveturgimių išmirė.

Ir be plaukiančios imigracijos jaunesnių imigrantų užlaikyti skaičių mūsų imigrantų, mūsų sveturgimiai greitai siekia senesnių žmonių skaičių. Kuomet 1920 m. beveik 15% jų skaičiaus dar neturėjo 25 m., jau 1940 m. tik 4% buvo mažiau 25 m. Kiton pusėn, proporcija žmonių nuo 65 m. ir daugiau pasidvigubino pačiu laiku, nuo 10% 1920 m. iki beveik 18% 1940 m. Pakeitimai vietinių gyventojų skaičiuje netokie žymūs. Teisybė, kad nuo 1920 iki 1940 m. proporcija jaunų vietinių gimusių puolė, bet proporcija senesnių (65 ir aukščiau) padidėjo nuo 4 iki 6 nuošimčio.

Nėra vilties, kad mūsų šalis atidarys duris imigrantams per kiek laiko. Ir be tokios atnaujintos imigracijos mūsų sveturgimiai greit išnyks nuo amerikoniškos scenos. National Resources Planning Board rokavo, kad be imigracijos, sveturgimiai sudarys mažiau negu 10% mūsų baltų gyventojų 1940 m., nupuls iki 5% — 1960 m. ir bus tik 1% 1980 metais.

FLIS.

Tėvų Pranciškonų Misijos 1945 m

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Nekalto Prasiidėjimo par., Nekalto Prasiidėjimo Novena ir rekolekcijos lapkričio 29 — gruodžio 8 dien. — Tėvas Juvenalis Liauba.

Waterbury, Conn. — Sv. Juozapo par., — Padėkos už taiką triduum, gruodžio 7-9 d. — Tėvas Justinas Vaškys.

FRANCISCAN FATHERS Mount St. Francis Greene, Maine.

Moteris yra lyg šešėlis: jei tu ją seki, ji bėga nuo tavęs; jei tu bėgi — ji seka paskum tave.

Indusų priežodis.

"Darbininko" Jubiliejinio KONCERTO

PRIETELIAI IR RĖMĖJAI

Geriausiais norais prieš LDS 30 m. jubiliejinį koncertą nespėjome atspausdinti laikraštį pavardžių visų savo geradarių ir "Darbininko" rėmėjų. Todėl čia paduodame visą eilę savo prietelių ir rėmėjų.

RĖMĖJAI:

Juozas Jeskevičius, Dorchester, Mass. \$5.00
Juozapa Kalinauskienė, Watertown, Conn. 5.00

PRIETELIAI:

- P. Raznauskas, Lawrence, Mass. 2.00
- Ona Zvirblienė, Detroit, Mich. 2.00
- Pete Svagzdy, Chicago, Ill. 2.00
- Mr. & Mrs. Kuras, Norwood, Mass. 2.00
- J. Morkunas, Cambridge, Mass. 2.00
- H. Plekavičius, Cambridge, Mass. 1.25
- J. Kukauskas, Gardner, Mass. 1.20
- A. Wasilevich, Stoughton, Mass. 1.20
- B. Sagatosky, So. Boston, Mass. 1.20
- E. Gelusevičienė, Brockton, Mass. 1.20
- A. Lengvinas, So. Boston, Mass. 1.20
- Amelia Lauzikaitė, Phila., Pa. 1.20
- A. Kazlauskienė, Lowell, Mass. 1.20
- J. Burnieka, So. Boston, Mass. 1.20
- P. Wadluga, So. Boston, Mass. 1.20
- R. Liubaviciuke, Phila., Pa. 1.20
- Leonora Svcnčionis, Lawrence, Mass. 1.20
- J. Cunys, So. Boston, Mass. 1.20
- Olga Pace, Stoughton, Mass. 1.20
- Brighton Cit. Club, Brighton, Mass. 1.00
- M. Jokubaitė, New Haven, Conn. 1.00
- Eva Sanda, Dorchester, Mass. 1.00
- VI. Brazauskas, So. Boston, Mass. 1.00
- Eva Marksienė, So. Boston, Mass. 1.00
- A. Akstin, Brockton, Mass. 1.00
- Wm. Stawaris, Cranston, R. I. 1.00
- M. Daunis, Saybrook, Conn. 1.00
- Mrs. R. Rudaitis, Mechanicville, N. Y. 1.00
- Peter Juskevicius, Kearny, N. J. 1.00
- H. Staupas, Brockton, Mass. 1.00
- M. Werbitzkas, Granby, Conn. 1.00
- Juoz. Marcinowskas, So. Boston, Mass. 1.00
- Elz. Galvydienė, So. Boston, Mass. 1.00
- Mary Wolongewicz, So. Boston, Mass. 1.00
- P. Svilienė, So. Boston, Mass. 1.00
- Ona Gaputienė, So. Boston, Mass. 1.00
- Leo Svagdis, So. Boston, Mass. 1.00
- Mr. & Mrs. Stukas, W. Roxbury, Mass. 1.00
- B. Kavalauskas, So. Boston, Mass. 1.00
- J. Stokus, Lynn, Mass. 1.00
- Anna Vaičiūnas, Dorchester, Mass. 1.00
- Rožė Gedaminsky, So. Boston, Mass. 1.00
- Agota Petrutienė, So. Boston, Mass. 1.00
- Stanley Sinkus, Dorchester, Mass. 1.00
- J. Tamošauskas, Schenectady, N. Y. 1.00
- J. Einingis, So. Boston, Mass. 1.00
- A. Levon, Brockton, Mass. 1.00
- J. Laucevičius, Brockton, Mass. 1.00
- Wm. Smith, Chicapee, Mass. 1.00
- Mathew Norbutas, Cambridge, Mass. 1.00
- S. Nevierienė, Dorchester, Mass. 1.00
- Pr. Gerulskis, Islington, Mass. 1.00
- p. Karčiauskienė, So. Boston, Mass. 1.00
- J. Caplik, So. Boston, Mass. 1.00
- S. Jasionis, Norwood, Mass. 1.00
- E. Kaunelis, Roxbury, Mass. 1.00
- Peter Pilvinis, E. Milton, Mass. 1.00
- Wm. Kelly, Worcester, Mass. 1.00
- B. Gailiūnienė, So. Boston, Mass. 1.00
- P. Vasiliauskienė, Dorchester, Mass. 1.00
- Juoz. Andrusevičius, Nashua, N. H. 1.00
- A. Stanulienė 1.00
- Barbara Adomaitienė, Brockton, Mass. 1.00
- A. Kapivadiene 1.00
- M. Simonis, Detroit, Mich. 1.00
- J. K. Chapas, Rochester, N. Y. 1.00
- Chas. Novick, Norwood, Mass. 1.00
- Stephen Clem, Norwood, Mass. 1.00
- Mrs. E. Wisockis, Athol, Mass. 1.00
- A. V. Norkus, Brockton, Mass. 1.00
- Mr. Staknys, Lyndhurst, N. J. 1.00
- A. Yenkut, Mahanoy City, Pa. 1.00
- Rožė Kazirsky, So. Boston, Mass. 1.00
- Agatha Seminoli, Detroit, Mich. 1.00
- Mrs. Kurzikauskas, Phila., Pa. 1.00
- A. Petrulonis, N. Weymouth, Mass. .50

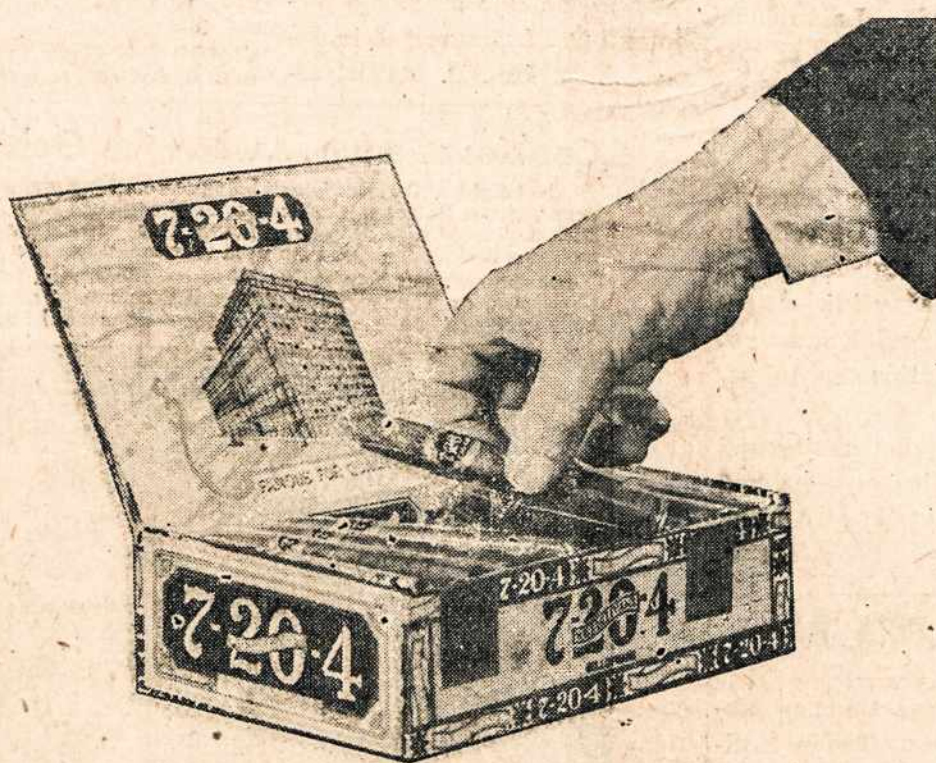
Nuosirdžiai dėkojame Gerb. Rėmėjams už nuosirdumą laikraščiu "Darbininkui". Administracija.

BLAIVININKŲ SEIMAS

ALRK Pilnųjų Blaivininkų Seimas įvyks lapkričio 11 dieną, Nekalto Prasiidėjimo Panelės Šv. Parapijoje, Cambridge, Mass.

Visos Blaivininkų gyvuojančios kuopos malonėsite išrinkti kuodaugiausia atstovų, kad Seimas būtų gausus. Taipgi nuosirdžiai kviečiame visus Blaivybės prietelius seime dalyvauti.

P. Mankus, I vice-pirm.
B. Jakutis, II vice-pirm.
V. J. Blavackas, rašt.

IŠSPRĘSTA PIRMENYBĖ

partikuliariai, aukštai stovinčiai cigarų rūšiai. Vyrai, visuomet duoda pirmenybę R. G. Sullivan's 7-20-4 Cigarui, už tai, kad jį rūkydamas gauna tikrą malonumą.

R. G. Sullivan, Inc.

Manchester, N. H.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

SVEIKINIMAI

LDS ir "Darbininko" 30-ties metų gyvavimo sukakties proga gauta daug sveikinimų su dovanėlėmis. Kai kurie sveikinimai jau tilpo, o kitus talpina me ir talpinsime "Darbininke".

Malonu pažymėti, kad sukakties proga LDS ir "Darbininkas" susilaukė tikro lietuviško nuoširdumo ir gausios paramos, kas užtikrina šviesią ateitį.

Sveikinimas ir \$25.00 Dovanėlė iš Nashua, N. H.

"Nuoširdžiai sveikiname LDS ir laikraštį "Darbininką", sulaukus 30-ties metų gyvavimo sukakties, jubiliejinio koncerto proga.

"Taipgi norime pareikšti nuoširdžią padėką už palankumą mūsų kuopai, ir linkime sulaukti aukštinio jubiliejaus.

"LDS 65 kuopa, Nashua, N. H., siunčia "Darbininko" palaišymui \$25.00.

"Su pagarba, LDS 65 kp. Valdyba ir Nariai Pirm. Tekla Mitchell Fin. rašt. Kazys Nadzeika".

Sveikinimas ir \$5.00 Dovanėlė iš Hartford, Conn.

"Sveikiname LDS organizaciją, organą "Darbininką" ir visą štabą, kuris yra prie organizacijos ir "Darbininko", 30-ties metų gyvavimo sukakties proga, ir linkime ir toliau sekmingai dirbti. Pridedame nors mažą, bet nuoširdžią dovanėlę \$5.00.

LDS 6 kuopa, Hartford, Conn. Rašt. A. J. Pateckis".

Nuoširdžiai dėkojame už sveikinimus, linkėjimus ir dovanėles. Lai Dievas Jums atlygina iš Savo malonių šaltinio.

CHICAGO, ILL.

DARIUS - GIRĖNAS Post 271 Komanderis

Neseniai Darius - Girėnas Post 271, American Legion, didelėmis ir spalvingomis iškilėmis instaliavo naują valdybą, kurios pirmininku (komandieriu) yra Pranas Pumputis, vienas pirmųjų narių to posto ir plačiai žinomas tarpe Chicago lietuvių.

Pranas Pumputis yra kilęs iš Bedrių kaimo, Stačiūnų parapišoje, Šiaulių apskr. Kaip ir tūkstančiai anų laikų lietuvių, 1913 m. vyko į Ameriką laimės ieškoti. Atvykus į Chicago, vietoj laimės, užsidegus Europoj pasauliniam karui, ir Ameriką į ją įtraukus, buvo pašauktas į karo tarnybą. Kare Pranas Pumputis išbuvo 18 mėnesių ir

daugiausiai Prancūzijoje — pačiame fronte. Jam lindint apkausoose įvyko ir paliaubos. Laimingas buvo — liko net nesužeistas.

Paliuosuotas iš kariuomenės jis vėl atvyko į Chicago ir čia pradėjo dirbti jaunimo draugijoje ir teikime Lietuvai visokeriopos pagalbos, jai jau pasiskelbus laisva ir nepriklausoma.

1920 metais susituokė su pažįstama iš Lietuvos Jule Mickeliūnaite (veik. J. A. Mickeliūno seserim) ir jau 25 metus išgyveno laimingoj moterystėj. Išaugino dukterį Virginiją, kuri šiuo metu siekia aukšto mokslo universitete.

Kaip komanderis, be atsakomųjų pareigų dideliai išauginsio ir finansiniai iškilusio Darius - Girėnas posto, Pranas Pumputis eina Nekalto Prasiždėjimo šv. Panos Marijos parapijos komiteto trustiso pareigas, yra veiklus šv. Vardo drjos, LRSKA., ir Lietuvos Vyčių Sendraugų narys.

Jo žmona Julė yra veikli kaip posto moterų vienete (auxiliary), taip ir idėjinėse lietuvių katalikų organizacijose, ypatinagai daug veikia ir lėšų nesigaili TT. Marijonų mokykloms ir misijoms remti.

Duktė Virginija priklauso prie L. Vyčių 36-tos kuopos veikime.

Naujiam Darius - Girėno posto komandieriui linkime pasisekimo visuose darbuose.

MAYNARD, MASS.

Kuklus būrelis Maynardo ir apylinkės lietuvių dalyvavo a. a. Bakūno šermenyse ir laidotuviuose. Išgyvenęs 82 metus, a. a. Bakūnas mirė rugsėjo 27 d. po jo kūnas mirė rugsėjo 27 d. po jos metų sunkios ligos.

Dideliame nuliūdime paliko keturis sūnus, tris dukteris ir

DON'T THROW YOUR VICTORY AWAY!

Victory isn't just another day you celebrated. It's an opportunity to live happily, prosperously—securely. The extra money we have now can be dangerous, if we all tried to buy things not yet available in sufficient quantity. Prices would go up... faster than salaries could keep pace with them. You and your family would suffer... making victory a bitter memory instead of the prelude to a happy future it should be.

stead of the prelude to a happy future it should be.

Don't throw your victory away—protect it in the years to come. Victory Bonds provide an opportunity to insure your future with the best investment in the world! And the longer you hold them, the better the interest you will get on your money. Buy extra Victory Bonds now!

BUY BONDS OF THE VICTORY LOAN!

šešioliką anūkų. Velionis turėjo tolimesnių giminių ir Bostone.

Už mirusio vėlę gėdulingas šv. mišias atgiedojo ir maldas atkalbėjo kun. Jonas Bernatonis. Laidojimas įvyko šv. Brigitos kapinėse, spalį 1 dieną.

Taip gi ilgai sirgęs Kazimieras Anelonis, 85 m. amž., mirė ir palaidotas iš šv. Brigitos bažnyčios parapijos kapinėse. Velionis paliko nuliūdime savo žmoną, vieną sūnų, tris dukteris ir septynis anūkus. Velionio viena duktė yra vienuolė Pranciškietė, Seselė Teresė. Prieš vienerius metus, Anelonių, 24 metų amžiaus anūkas, žuvo, kuomet jo orlaivis buvo prieš nušautas kautynėse.

Pranas Ivanauskas, 75 metų amž., mirė ligoninėje. Jis buvo nevedęs. Atvyko į Ameriką iš Vilniaus prieš 50 metų ir apsigyveno Maynarde. Laidojimas įvyko parapijos kapinėse po gėdulingą šv. mišių šv. Brigitos par. bažnyčioje.

Žuvo karo mūšyje kareivis Bronislovas Kodzis. Už velionio vėlę šv. mišias atgiedotos šv. Brigitos par. bažnyčioje. Mirusis kareivis paliko dideliame nuliūdime savo motiną ir dvi seseris.

Prašome brangūs skaitytojai pasimelsti už mirusių vėles, kad Dievas joms suteiktų Amžiną Ramybę. Lietuvis.

PHILADELPHIA, PA.

Vietinis visiems žinomas jaunas smuikininkas, Tadas Kuligowskis spalį 5 dienos vakare vietinėje WFIL radio stotyje išpildė labai gabią savo specialiai pasiruošą programą.

Karys - aviatorius Petras Čiurlionis pastaruoju laiku apturėjo aviacijos pažymėjimą — lekiantį arą — ginkluotą žaibais.

Karys Juozas Sasnauskas, gyvenantis Bridesburge, šiomis dienomis garbingai atleistas iš karo tarnybos ir grįžo į namus.

P-lė Anastazija Smailytė, ilgametė raidžių rinkėja ir "pressmanė" a. a. kun. Miluko spaustuvelyje, po dviejų mėnesių atostogavimo pas savo sesutę p. Tefilę Kygoliene (našlę) Shenandoah, Pa., spalį 7 d. grįžo į namus. Ričmoniškis.

doah, Pa., spalį 7 d. grįžo į namus. Ričmoniškis.

Iš KAZIMIERIEČIŲ TARPO Lapkričio 11 d. įvyko šv. Kazimiero parapijos Motinų Bendrijos — Mothers' Club metinis kortavimo vakarėlis parapijos svetainėje, 331 Earp St. Jurgietis.

ATHOL, MASS.

Spalį 14 d., šv. Pranciškaus lietuvių parapijoj įvyko Moterų Sąjungos apskričio poseiminis suvažiavimas. Sesijas pradėjo apskričio pirmininkė O. M. Sidabrienė ir pakvietė kleb. kun. P. Juraitį at-

kalbėti malda. Po maldos kleb. kun. P. Juraitis labai nuoširdžiai pasveikino atstoves, kurių buvo apie 50.

Suvažiavimo prezidiumą sudarė pirm. O. Sidabrienė, vicepirm. A. V. Knežienė, raštininkavo — pp. A. M. Wackell, pagelb. L. Venčienė.

Išklaudyta raportai iš seimo, kuopų darbuotės, valdybos ir tt. Plačiai kalbėta apie naujų narių vajų. Sukalbėta malda už mirusias nares.

Nutarta ateinančiais metais ruošti didelį išvažiavimą Worcester, Mass.

Apskričio nauja valdyba: pirmininkė Genovaitė Kaneb; vicepirm. Akvilė Lyons; rašt. (toj pati) A. M. Wackell; išd. (toj pati) T. Mitchell.

Nutarta pasiūsti LDS ir "Darbininkui" 30-ties metų gyvavimo proga sveikinimą ir \$10.00 dovanėlę. (Sveikinimas ir dovanėlė \$10.00 gauta. Nuoširdžiai dėkojame. Red.).

Sekantis apskričio suvažiavimas įvyks Lawrence, Mass.

Turiningą paskaitą skaitė p. Genovaitė Kaneb, už ką suvažiavimas jai nuoširdžiai padėjo ir nutarė pasiūsti organui "Moterų Dirvai" ir kitiems laikraščiams. Po to kleb. kun. P. Juraitis pakvietė visas Sąjungietes prie gražiai papuoštų stalų užkandžiams, kurių buvo daug ir įvairių. Garbė vietinėms Sąjungietėms už tokį svetingą priėmimą, o klebonui padėka už dalyvavimą.

Visoms pasistiprinus užkandžiais, pasakyta daug įvairių ir gražių kalbėlių. S.V.N.

SVEIKATA—TURTAS

Sveikata brangiausias turtas pasaulyje, be sveikatos nemielia nei gyventi. Jeigu jus kankina reumatisms skausmai prieš oro permainą, jaučiat dieglis, rankų, kojų sustingimą, nuovargį, šaltį, — tuoj nieko nelaukiant įsigykite—DEKENSIO GALINGOS MOSTIES. Ji sudaryta iš daug skirtingų elementų iš tolimų kraštų svieto. Ji motis turi savyje galingą šilumą, galinai šildydama sunaikina minėtus skausmus.

Sena ir teisinga patarlė sako: kas tepa tas ir važiuoja. Tat jeigu norit važiuoti tai tepkit ir vėl tepkit su Dekensio Galinga Mostim.

Pasarga: Neimkit jokių kitų pasiūlymų, visada reikalaukit ir žiūrėkit kad ant dėžutės būtų užrašyta: DEKENSIO OINTMENT. Taip aplaukysit tikrąjį Dekensio Ointment. Stebėtina greitai pašalinis minėtus skausmus. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00; pinigų taupymo ekstra didelė dėžė 16-oz. \$5.00...

DEKEN'S OINTMENT COMPANY P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Cookies and fun... when the Goblins Run

At the height of the merriment, bring out clinking mugs of cider and funny-faced Molasses Cookies—even the ghosts will be envious! Rich and spicy with deep-down flavor, these are old-fashioned, soft, molasses cookies like Gran'ma used to make. Remember? Let the children help make the funny faces. And for birthdays, Christmas, or Thanksgiving, decorate with names or greetings or holly sprigs to fit the festivity. Clip the recipes and be ready!

No "haunting" worry about the success of your party when you serve Soft Molasses Cookies

SOFT MOLASSES COOKIES

- 1 cup Spry
- 3 teaspoons ginger
- 1 teaspoon cinnamon
- 1/2 teaspoon nutmeg
- 1/2 teaspoon cloves
- 1/2 teaspoon salt
- 1 cup brown sugar, firmly packed
- 1 cup molasses
- 2 eggs, unbeaten
- 4 cups sifted all-purpose flour
- 2 teaspoons soda
- 1/2 cup sour milk

Combine Spry, spices, salt, brown sugar, molasses and eggs and beat thoroughly. Sift flour with soda. Add to first mixture. Add sour milk and mix well. Chill dough overnight. Turn out on floured board. Roll 1/4 inch thick. Cut with large cookie cutter. Place on Spry-coated baking sheets.

Bake in hot oven (400°F.) 8-10 minutes. Decorate some of the cookies with confectioners' sugar frosting. Makes about 3 1/2 dozen 3-inch cookies.

Recreation on a Back Bay road in 1870

IN 1870

kada buvo įsteigta Haffenreffer & Co., Inc., moterys jodinėjo raitos vingiuotais keliais Bostono apylinkėje. Dviraičiai kaip sportas buvo tik ką pradėję pasirodyti, nes tik keletas jų buvo importuota iš Prancūzijos. Automobilis buvo dar tik svajonė; tiktai 1892 metais C. E. Duryea išrado ir pradėjo operuoti gazonu varomą automobilį.

IN 1945

automobilis yra vienas svarbiausių veiksnių, pakeitusių Amerikos susisiekimo ir pasilinksminimo priemones. Tais pat metais, kai vyko tos permainos, Haffenreffer & Co., Inc., ką gamina PICKWICK ALE, irgi nuolat augo iki užėmė žymią vietą tarp didžiųjų Amerikos bravorų.

SEPTYNIASDEŠIMT PENKTA METINĖ SUKAKTIS

HAFFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Aukavo mokyklų fondan Ro-
s ir žmona Alčiauskai \$5, Jo-
Januškevičiaus atminčiai
sona Domicelė ir duktė \$10,
N. \$10, Pranas ir žmona
ankai \$5. (Nusidžiaugė, kad
vaikutis labai pamylėjo mo-
diką.)

TIKĖKIT AR NE. Du maži
aukčiai lanko šv. Petro par-
okyklą iš Dorchester. Jų tė-
Pranas Zaikis yra karo
nyboje. Jų motinėlė gyvena
Nonquit St., Dorchester. Ji
rašo jiems mokyklos ir namų
rašius. Palydi juos iki buso ir
leidžia juos. Jau visas mėnuo
šie vaikučiai dieną dienon
kosi lietuvių mokyklon. Jų
minėlė buvusi mokytoja yra
stautė, senenai yra priėmusi
talikų tikėjimą. Ji tikrai yra
perimta Dievo malone, kad gali
pikinti šokių puikų pavyzdį.

šv. Petro par. bažnyčioje, šia
vaitę, pamaldos bus laikomos
šiekvieną vakarą.

DAKTARAI

J. Repshis, M. D.
(REPSYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos
gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, pa-
rėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra

SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,
Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus,
užlaiko geriausį alų, vyną ir degti-
nę, ir visiems draugiškai ir manda-
giai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SOU 4645

A BEAUTY GIFT SHOP

IS ADDED TO

CASPER'S Beauty Salon

738 E. Broadway,
South Boston, Mass.

Take Years From Your
Face Looks younger
when framed in the
soft appealing
Permanent Wave.

Politiškas Skelbimas

William Arthur Reilly,
turis savo stambų biznį — kny-
gų ir įvairių muzikos gaidų
spaustuvę, yra kandidatas į
Bostono miesto mayorus. Jis y-
ra daugelį metų buvęs Bostono
miesto valdyboje ir ešęs įvairi-
rias pareigas. Mr. William Ar-
thur Reilly yra nepamainomas
kandidatas. Jis atsižymi teisin-
gumu, darbštumu ir sumanu-
mu. Taigi, kurie norite, kad
Bostono miestas išmintingai ir
sumaniai būtų vadomas, visi
lietuviai balsuokite už William
Arthur Reilly.

Reikia pasakyti, kad William
Arthur Reilly lietuviui nėra
svetimi. Jo didžioje įstaigoje
dirba net tris lietuvius ir užima
geras vietas. Jis lietuvius gerai
pažįsta. Jei jis bus išrinktas
mayoru, lietuviams padės vi-
suose reikaluose. Taigi, atėjus
antradieniui, Lapkričio-Nov. 6
d., visi balsuokite už William
Arthur Reilly.

John J. Grigalus,
52 G St., So. Boston, Mass.

žinoję tik iš So. Bostono žinu-
čių.

Kun. kapelionas nuo šeštadie-
nio ir per visus 40 valandų at-
laidus viešėjo ir darbavosi,
Worcester, pas kun. kleboną K.
Vasį.

Vidury šios savaitės jis dar-
buosis So. Bostone.

Eina talkon. Žmonės sužinoje,
kad 3-jų aktų veikalas "Kara-
lienės Esteros Sapanas" bus sta-
tomas lapkr. 18 d., po pietų ir
vakare labai juomi domiasi.
Daugelis ateina talkon išpar-
duoti įžangos tikietų. Šios dar-
buotojos pasiėmė tikietų par-
duoti: ponios Kudarauskiene,
Brazauskienė, Sinkevičienė, Jo-
cienė, Trinkienė, panelės Bakū-
naitė, Ausikaitė, ir kitos.

Stenografė lietuviatė norinti
gauti darbų banke, teatsišaukia
"Darbininko" ofise.

Sveikiname. Kun. Al. Abra-
činskas, šv. Vardo draugijos
Dvasios Vadas, labai sėkmingai
darbuojasi šios draugijos labui.
Važinėja į apskrities šv. Vardo
draugijų susirinkimus ir pamo-
kas — net su palydovais para-
pijos vyrais. Kristaus Karaliaus
dienoje, kalbėjo šios draugijos
reikalais per visas penkias šv.
mišias, bažnyčioje, ir užrašinė-
jo naujus narius. Sveikiname
kun. Abračinską, jo padėjėjus ir
visus parapijos šv. Vardo drau-
gijos vyrus. Mūsų parapija ilgus
metus kankinosi organizuoda-
ma šv. Vardo draugiją. Išrodo,
kad tik šį metų tepasirodys tų
bandymų tikros ir didelės pa-
sekmės. Valio!

LANKĖSI

Šeštadienį, spalį 27 dieną
lankėsi "Darbininke" p. Juozap-
pa Kalinauskienė, gyv. RFD,
Watertown, Conn., su sūnum
Jonu Kalinausku. Jie yra ilga-
mečiai laikraščio "Darbinin-
ko" skaitytojai.

Taipgi lankėsi pas pusseserę
pp. Daniulius, gyv. So. Bostone.
Sėkmadienį, spalį 28 dieną

Metinis Mitingas

Bendro Amerikos Lietuvių
Šalpos Fondo skyriaus 17 meti-
nis susirinkimas įvyks ketvirta-
dienį, lapkričio (November) 1,
1945, 8-tą val. vakare, South
Bostono Lietuvių Piliiečių Drau-
gijos name, 309 E Street, South
Boston, Massachusetts. Šiame
susirinkime bus išduoti rapor-
tai valdybos ir komisijų, ir bus
perrenkama BALF vietinio sky-
riaus valdyba. Taip gi bus skir-
iamos naujos komisijos vykdy-
mui tolimesnės BALF darbuo-
tės.

Todėl pageidautina, kad nari-
ai ir draugijų atstovai gausiai
atsilankytų, nes taip bus sutei-
kiama geriausia proga kuopla-

grįžo į namus. Pp. Kalinauskai
turi didelį ūkį ir daugiausia
verčiasi pienu.

p. Juozapa Kalinauskienė
"Darbininko" palaikymui įtei-
kė dovanėlę \$5.00. Ji sakė: "I-
koncertą negalėjome atvykti, o
prisiūsti taip pat neprisirošė-
me, tai dabar asmeniai palieka-
me savo dalį."

Nuoširdžiai dėkojame pp. Ka-
linauskam už malonų vizitą ir
dovanėlę.

(Politiškas Skelbimas)

John J. Skerry,
kandidatas į City Councillor iš
6-to Wardo. Mr. John J. Skerry
yra gimęs ir augęs So. Bostone
ir mokslus čia baigęs. Jis turi
biznį per paskutiniuosius 20
metų. Vedęs ir turi 5 vaikus.

Bostono miestas reikalingas
sąžiningų, patyrusių ir gerų
valdininkų, todėl antradienį,
Lapkričio-Nov. 6 d. atiduokite
balsą už John J. Skerry į City
Councillor. Jis inėjęs į miesto
valdybą stengsis co-operuoti su
kita distrikty City Councilais ir
ranka rankon dirbti Bostono
miesto piliečių gerovei. Mr.
John J. Skerry yra nuoširdus,
teisingas ir geras biznieriuis. To-
dėlei, lietuviui, yra prašomi už
komisija nuoširdžiai dėkoja vi-
jį balsuoti.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką
Piknikams, Vestuvėms,
Krikštynoms ir visokiems
Parengimams.
Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.C.

Pirmininkė — Eva Markšienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gallifantienė,
8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė,
440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cunienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. Parkway—1964-W.
Izdininkė — Ona Stanulūte,
177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Ivarkdarė — Ona Mizgirdienė,
948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė,
110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas
antrą antradienį mėnesio, 7:30 val.
vakare. Parapijos salėje, 492 E.
Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės
pas protokolų raštininką.

ŠV JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Svagzdys,
601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis,
702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška,
440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Izdininkas — Stasys K. Griganavičius,
699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis,
787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas tre-
čią sekmadienį kiekvieno mėnesio
2 val. po pietų. Parapijos salė,
492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Politiškas Skelbimas

John E. Kerrigan,
Kandidatas į Mayorus.
Malonūs Lietuviai Piliiečiai:

Mano ir didžiūmos piliečių
nuomone, tinkamiausias kandi-
dats į miesto Mayorus yra da-
bartinis miesto Mayoras John
E. Kerrigan. Jis yra labai pa-
lankus lietuviams — jis pažįsta
lietuvius, nes jis su lietuviu
vaikais užaugęs So. Bostone.
Dabartinis miesto Mayoras da-
vė progą labai pigiai šv. Petro
lietuvių parapijai įsigyti iš mi-
sto dvi mokyklas, kuriose mūsų
vaikučiai yra mokami savo
prigimtos lietuvių kalbos. Jei
ne Mr. John E. Kerrigan, mes
nebūtume mokyklų išsigiję.

Būdamas miesto mayoru per
8 mėnesius, daug labai sutaupė
taksų mokėtojams, nes jis sten-
gėsi visais kraštais mažinti iš-
laidas.

Taigi, atėjus rinkimų dienai,
Lapkričio-Nov. 6 d. visi stoki-
me petis už petį, visi kaip vie-
nas atiduokime už jį balsą —
išrinkime jį vėl miesto Mayoru,
kuris yra tikras lietuvių drau-
gas.

Dr. C. J. Seymour, 534 B'way, S. Boston.

nors būdu prisidėjo, kad tas
vagus būtų sėkmingas. Mes visi
džiaugiamės, kad savo darbui ir
aukoms sumažinsime mūsų
brolių ir sesučių vargą ir kan-
čias, kurie yra išblaškyti po vi-
są Europą.

Komisija.

Moterys Pagerbė Reilly

Sėkmadienį, spalį 28 d.
Mrs. Reilly suruošė vaišes
moterims pagerbimui savo
vyro William Arthur Reilly,
kandidato į Bostono
miesto mayorus. Dalyvavo
daugiau kaip tūkstantis
moterų, tarp kurių buvo ir
šios lietuviatės: ponios
Mockienė ir duktė Aldona,
Stasiulienė, Žaletskiene,
Cūnienė, Young, Baier, pa-
nelė Sykes, p-lė Noren, pa-
nelė Mary Martin ir kitos.

Patarnautojos buvo šios:
ponios Helen Caddle, Cas-
per, Druzdienė, Dusevičienė,
nė, Grigalienė, Neil Hor-
gan ir Anne Kroll. Rap.

SIELOS RUDUO

Ošia beržas svyrūnėlis
Liūdnas ir kraupus,
Kad beširdis rudenėlis
Skyna jo lapus,
Ir nuo šalčio apšarmojęs
Laukia jis dieną,
Kai klausys įsidūmojęs
Vasaros dainų.
Liūdi siela palydėjus
Savo godeles,
Ašarėlė nuriedėjus
Puošia akeles,
Sužeista skaudžiai širdelė
Blaškos kancioje,
Bet skaiti vilties žvaigždėlė
Vėl masina ją.
Skelbia vasarą gegutė,
Čiulba vyturiai,
Žydi gėlės ir saulutė
Juokiasis kaitriai;
Pasipuošęs svyrūnėlis
Ošia vėl jaunai,
Vien tik širdžiai rudenėlis
Liko amžinai...

"Ašarėlės".

Kongresas Tyrinėja Cukraus Trūkumą

Washington, D. C., spa-
lių 29 — Kongreso dvi gru-
pės pradėjo tyrinėti cuk-
raus trūkumą šiame kraš-
te. Viena Kongreso grupė
tyrinėja cukraus trūkumo
priežastį, o kita grupė ty-
rinėja jo pristatymo pa-
dėtį.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARSIDUODA Mattapane na-
mas su 6 kambariais, bath, mo-
derniškas, parankus aliejinis
apsildymas. Puiki vieta, arti
bažnyčios, mokyklos. Gera pro-
ga pertaisyti į 2 apartamentus.
Kaina \$6500. Galima pamatyti
pagal sutartį. Kreipkitės į "Dar-
bininką". (30-2-6)

ISSIRENDAVOJA 4 kamba-
rių flatas ant pirmo aukšto. Vi-
si patogumai — viskas moder-
niškai. Yra furnice šildomas.
Renda tik \$20.00 į mėnesį. At-
sišaukite: 3 Kingsbury St., Rox-
bury, Mass. Savininkai ant 2-ro
aukšto. (26-29-2)

Pigiai Parsiduoda Geri Namai

So. Bostone trijų šeimynų,
8, 6, 3 kambariai ir krautuvė,
maudynės, baltos sinkos, meti-
nės įeigos \$648.00. Parsiduoda
be agento už \$1800.

So. Bostone trijų šeimynų 3,
4, 4 kambariai, asesita \$2000.
Įeigos \$494.00. Parsiduoda be
agento už \$1800.

Dorchesterį trijų šeimynų
6,6,6 kambariai, štyminė šiluma,
ir visi reikalingi įrengimai,
geras ir gražus namas. Metinės
įeigos \$1080. Parsiduoda be a-
gento už \$6800.

Dorchesterį 6 šeimynų po še-
šius kambarius. Furnace šiluma
ir visi reikalingi įrengimai. Na-
mas geram stovyje, įeigos
\$1800. Asesita \$10,000 parsi-
duoda be agento už \$9500.

Telefonuokite iš ryto SOU
9520; vakare COL 6047.

APKALKITE NAMUS SINGULIAIS — NEREIKĖS JŲ MALIAVOTI

Dėl platesnių informacijų
pašaukite
H. S. TITELBAUM
Tilo Roofing Co., Inc.
District Managerį
1576 BLUE HILL AVE.,
MATTAPAN, MASS.
Tel. Blue Hills 8400

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graboriaus ir
Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnau gyvenamoji vieta —
838 Dorchester Ave.
Tel. COLUMbia 2537

CASPER

FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir
Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermainims Dykal
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS

FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermainims dykal
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

LAIŠKAI IŠ NEW YORKO

2. Ant Karo Laivų

Iš tolimų žemių, iš plačių Pacifiko vandenų, nuo salų ir nuo pačių Japonijos pakraščiu į New Yorką suplaukė karo laivai — 45,000 tonų milžinai, šarvuotieji, naikintuvai, lėktuvnešiai, povandeniniai ir kitoki.

Jie, garsūs šio karo veteranai, atsiyrė čion Laidvyno dienos iškilmei šeštadienį, kada, išsirikavusius Hudsono upėje, juos priėmė pats Amerikos prezidentas.

New Yorkui buvo leista apžiūrėti tuos galiūnus, kurių vardai bus ilgai minimi. Kas norėjo, galėjo vaikščioti po "Missouri", kuriame japonai pasirašė savo pasidavimą Tokijo j-lankoje, po "Augusta", kur buvo susstatytas Atlanto Čarteris, arba landžioti povandeniniuose laivuose. Kelios dešimtys buvo čia jų, karo milžinų.

Buvo graži, saulėta diena, kai aš patraukiau į uostą senojo miesto dalyje, kur kiti namai dar, tur būt, statyti olandų laikais.

Vyrų ir moterų virtinė traukė ten, kur stovėjo vienas iš garsiausių ir smarkiausių šio karo laivų — lėktuvnešis "Enterprise". Pasukus už kampo, upėje pasirodė ir pats laivas: pilkai nudažytas, ramiai prisiglaudęs prie krantinės ir aukštai iškėlęs savo bokštą.

Pamažėle slenkant prie lėktuvnešio, yra laiko atsiminti jo žygius. Nereikia ilgai sukli galvos. Čia pat, laivo šone, surašyta, ką jis yra padaręs.

Jis toks ramus šiandien ir truputį net šventadieniškas, yra vienas iš pikčiausių ir smarkiausių vandenyno kovotojų.

Nuo jo paviršiaus pakilę lėktuvai yra numušę 911 japonų lėktuvų.

Jis tikrai paskandino 71 priešo laivą, ir galimas daiktas, kad nuo jo žuvo dar 192 priešo laivai.

Pats "Enterprise" dalyvavo visuose žygiuose Pacifike, išskyrus Koralo jūros mūšį. Penkiolika prieš bombų pataikė į jį arba šalimais jo, tačiau jis išliko gyvas. Kartą į "Enterprise" dėjį smogė japonų komikazė — dieviškasis vėjas, — bet laivas vis tik nenuskendo. Jis yra suplaukiojęs 275,000 mylių, ir ant jo yra nutūpę 45,000 lėktuvų.

Bet štai mūsų eilė kopti viršun, į laivą. Užlipę patenkame į savos rūšies salę, einančią nuo vieno galo ligi antro per ištisas 825 pėdas. Viename gale čion suversta krūva matrasų, ant kurių guli keletas jūreivių. Šonais yra visokių kabinų, kuriose esama dirbtuvių sutaisyti lėktuvams ir pačiam laivui reikale, jeigu žaizdos nedidelės. Vienas kitas jūreivis pristatytas dažyti stulpų, ir nesukubėdamas teploja geltonomis varšomis. Ant virvių nusileidę lentą, trys jų kybūriuoja lėktuvnešio pašonėje, siūbuoja viršun Hudsono srovės ir plauja, gražina laivo šoną. Jie, tur būt, keikiasi savo širdyje, kad, sumušus japonus, nūn reikia terliotis su tokiu menku darbu.

Su kitais žmonėmis kopu

Padėk, Man Išaugti Dūlkėse

Ak, nesakyk, kad nėra Krašto kito.
Kad "nėra" sielos Namų ir poilsio už žemės.
Aš čia taip vargau neišpasakytai,
Ir ilgėsiu veržiausi kur Rytas neaptemęs.

Aš nenoriu tik su grabo pelenu
Žemėj pasilikti, nors ir gėlėmis sužydėčiau!
Siekiu dieviškų gražiausių velionų, —
Kad Dievo rūbe mažute žvaigždele spindėčiau.

Noriu išaugti siela savo kūne.
Tokia skaisčia, balta, nenykstančio alabastro.
Kad iš dulkių — nužengčiau į Viršūnes;
Jau be žemės troškimų ir be aistrų.

Padėk, man išaugti mano dūlkėse...
To menkučio ir silpno kūno palocėliuose.
Bet taip guodžiant, — siela mano smulkinsi;
Ir paliksi tamsumoj, klaidžioti šešėliuose.

Marija Aukštaitė.

AMŽINOJI MEILĖ

Kai žydėjo obelis,
Tu kalbėjai meilę vis.
Sodai skendo žieduose,
O mes svaigom jausmuose

Languos švietė žiburiai,
Tu sodelį uždarei.
Palydėjai lig namų —
Pats nujojai už kalnų.
Už metelių, už dvejų,
Tarp pavasarių naujų;
Mus surišo — tu žinai,
Prie altoriaus amžinai.

Ir gyvenom mes kartu,
Vis pavasarių ratu.
Ir žydėjo obelis,
Tu kartojai meilę vis.
Mūs nameliai, mūs savi,
Buvo džiaugsmo kupini;
Švietė laimės čiburiai, —
Bet užėjo sukuriai.

Pirma krito obelis,
Namus apglėbė ugnis.
Mus atskyrė durtuvais —
Kas sau eiti, brist purvais.

Bet man žydi obelis,
Tavo meilė kalba vis:
"Mus surišo — tu žinai,
Vienas — kitam, amžinai.

Marija Aukštaitė.

PRAGIEDRULIAI

Ramiai bešypsiančią saulelę
Apniaukia audros laikada,
Tuomet griausmai vien trenkia,
skelia,

Ir girdis vėsulo rauda.

Bet, lyg saunai, audra praūžia,
Ir vėl saulutės spinduliai
Bučiuoja ošiančią giružę,
Gamta vėl šypsosi meiliai.

Ir mano jaunąją krūtine
Ne kartą vargina kančia,
Skruostai išbala nusimine
Ir rieda ašaros slapčia.

Bet viskas, lyg audra, praeina,
Ir vėl man daros taip ramu,
Ir vėl nurimes audžiu dainą
Maloniai, jautriai, be skausmų...

"Ašarėlės".

ir aš viršun, — į ten, iš kur
karo žygyje pakyla lėktu-
vai ir kur jie nusileidžia,
išskraidę erdvius Ramiojo
vandenyno plotus, pasiekę
svetimas žemes ir sveti-
mus laivus.

Rudens saulei šviečiant
ir niūriai stūksant New
Yorko dangoraižiams, ant
denio yra daug ko apžiūrėti
ir patirti. Įdomu pama-
tyti, tą jau ne taip plačią
vietą, kur lėktuvai nusi-
leidžia su tokiu tikslumu.
Jie negali būti netiksūs,
nes tuoju nuvirštų vande-
nin, padarę mažą klaidą.

Nors laivas nesųkį buvo
sužalotas, bet vaikšiojant
nematyti karo žaidžų. Jos
visos gražiai sutaisytos.
Tik vietomis šviesesnį da-
žai lyg rodytų, kur buvo

kritus prieš bomba, iš-
plėsdama skylę geležyje ir
pakirsdama nevieną jauną
jūreivį.

"Enterprise", kaip ir ki-
kiti kovų laivai, visas pasi-
šaušęs patrankomis ir ki-
tokiais ginklais. Jis juk po
Pacifiko vandenį plaukio-
jo su tuo vienu tikslu — ei-
ti pirmyn, muštis, žudyti,
o reikale ir gintis. Dau-
giausia jo ginklų yra
priešlėktuviniai. Dabar jie
visi ramūs, kiti apdengti
ir su užkimštais vamz-
džiais.

Bet pagalvokite, kas čia
darydavo, kai pasirodyda-
vo japonų lėktuvai, kai iš
debesu staiga išnerdavo
dieviškasis vėjas kamika-
zė. Visos tos patrankos
virsdavo vienu trenksmu
ir viena ugnimi. Kiekvien-
as jūreivis būdavo kaip
nirakintās — viena maža
dalelė tame mažiausiai su-
derintame galiūne, kur
kiekvienas judesys turi
būti darnus ir tikslingas,
nes mažiausia klaida gali
paimti šimtus gyvybių ir
susilpninti visos šalies ka-
rinę jėgą.

Laivo smegenys yra anas
bokštas viename jo šone.
Iš ten eina visiems įsaky-
mai mūsų valandoje, iš
ten sekami prieš veik-
mai ir planai. Tai laivo au-
sys ir akys, ir dar tai, kas
sunku palyginti su žmoni-
škomis ypatybėmis. To-
ki įrengimai, kaip radaras,
jau gudriau suseka daiktus,
negu mūsų akis ar ausis.

Tame bokšte, pasirodo,
besama ir kultūrinio cen-
tro. Einant pro langelį, jū-
reivis iškišo švelnų laiškini-
o popieriaus lapą, ką tik
išspausdintą šioj kabinoj
ir dar papuoštą lėktuvne-
šio mėlynu paveikslėliu
bei parašu: U.S.S. Enter-
prise.

Priešakinėje laivo daly-
je stovi keletas lėktuvų.
Dar neseniai, prieš mėnesį,
prieš du, jie skrodė padan-
ges, skandino laivus, dau-
žė salas ir miestus. Šian-
dien jie ramūs, lyg paten-
kinti šiltaj rudens saulu-
tėje ir tartum nežymūs
prieš tuos stūksančius
New Yorko dangoraižius.

"Enterprise" dēnyje lėktu-
vai atitverti, bet kitoje pu-
sėje, kur už keliasdešimt
žingsnių ilsis lėktuvnešis
"Monterey", žmonėms lei-
sta lėktuvus čiupinėti, ap-
žiūrinėti ir užlipti ant
sparnų. Pastarąją malone
ypač naudojasi vaikai. Ki-
tus jų mamos nė žemyn
nepajėgia nuvilioti. Negali
mažieji atsidžiaugti, ir da-
ryk tu jiems ką darą!
"Monterey" laive visu vik-
rumu demonstruoja ir vi-
ną priešlėktuvinę patran-
ką: jos vamzdis čia kyla
viršun, čia taiko tiesiai į
horizontą, čia, žiūrėk, jau
vejasi tariamąjį lėktuvą
pačiu pavandeniu.

Šen ir ten susiduri su jū-
reiviais. Vieni jų darbi-
niais, kiti pasipuošę išei-
gniais. "Enterprise" lėktu-
nešy akin krinta jų jaunū-
mas. Kiti yra tiesiog dar
vaikai.

Tie jūreiviai, kuriuos čia
matome, yra laimingieji.
Daug jų žuvo ant šio pa-
ties denio. Kitas gal buvo
sudraskytas toj pačioj vie-
toj, kur tavo koja stovi. Iš-
ėjęs ir Alabamos, iš Virgi-
nijos, iš Maine ir iš Colo-
rado, daug jų negrįš į savo
namus ir pas savo tėvus.

Vėlinių diena nukelia kiekvieną tikintįjį mintimis į mirusiųjų pasaulį. Ten mylimieji atvira širdimi maldauja Aukščiausiojo, kad jis būtų gailestingas ir suteiktų amžiną atilsį...

VALANČIAUS MOKSLAS IR NUOTYKIAI KALVARIJOJE

Iš Vysk. M. Valančiaus Užrašų

Malonu atminti senieji, nors ir nemieli, atsitiki-
mai; todėl pažymėsiu šį at-
sitikimą mano jaunystėje.
1816 metų rugpiučio 16
d. mano tėvas Mykolas nu-

vežė mane į Kalvariją mo-
nors ir paliko Žirkalnyje
pas Glazeraitę. Glazeraitė
buvo senosios gadynės pa-
na, nepuikėsnė už velnią,
nemaža rėksnė, tačiau ne-
blogiausia davatka.

Mane priėmė į bendra-
butį jau dvyliką. Už kam-
barį, kurą ir virimą valgy-
ti tėvas apsiėmė mokėti
jai kas metai po dolerį ar-
ba po devynis auksinus, ir
kasmet duoti produktais:

po du pūru bulbių, po šešis
gorčius miežinių kruopų,
po pūrą ruginių miltų ir
po du gorčių druskos. Kep-
kučiuodamiesi dažo stul-
tą gi duoną, sviestą ir mės-
pus, sėdi prie patrankų ar
pamerginas kalbina. Tačiau
nevieno jų siela yra kito-
kia. Per tuos karo metus
jie buvo mokomi žudyti ir
žudė. Kitų jų dvasioj glūdi
kurą mokyklai šildyti; ir
apkartimo, cinizmo, pagie-
žos, neprisiderinimas prie
naujo taikos gyvenimo ir
tamsių aistrų.

Jisai, tas jūreivis vardu
Stigler, kuris žiūri į Hud-
sono vandenį ir kalba
dviem merginoms, gali at-
rodyti kaip iš mokyklos
suolo pakilęs berniukas,
bet paklauskite jo žodžių:

— Ana, atėjo koks ten
karininkas ir sako, kad jis
dar atsimenąs aną karą.
Aš noriu užsimiršti šįjį
karą, ir nenoriu, kad apie
jį kalbėtų. Susitikęs Times
Square, aš jį nušausiu, tą
liesas, kaip penėtas svirp-
karininką. Aš galėjau šau-
lyti, lengvas, kaip ligota
dyti japonus, ir dabar man
vis tiek bet ką nušauti.

Kalvarijos mokykloje,

A. Vaičiulaitis. padalintoje keturiomis

klasėmis, mokytojavo tė-
vai dominikonai.
Kundzevičius, dar tebe
klerikas, mokė kalbų:
prancūzų, vokiečių ir ru-
sų, kurių pats nė vienos
nemokėjo.

Kun. Klimavičius Laur-
ynas — lotynų kalbos pir-
mojoje ir antrojoje klasė-
je.
Onichimauskas Bogumi-
las, klierikas, lotynų kal-
bos trečioje ir ketvirtoje
klasėje.

Kun. Vaitkevičius — re-
ligijos, doros mokslo ir
lenkų kalbos.
Kun. Galdikauskas Er-
menigildas — aritmetikos
ir matematikos, arba geo-
metrijos.

Kun. Žiūkas Jonas, pre-
fektas — istorijos.
Prijuoras buvo senis kun.
Pliuškevičius.

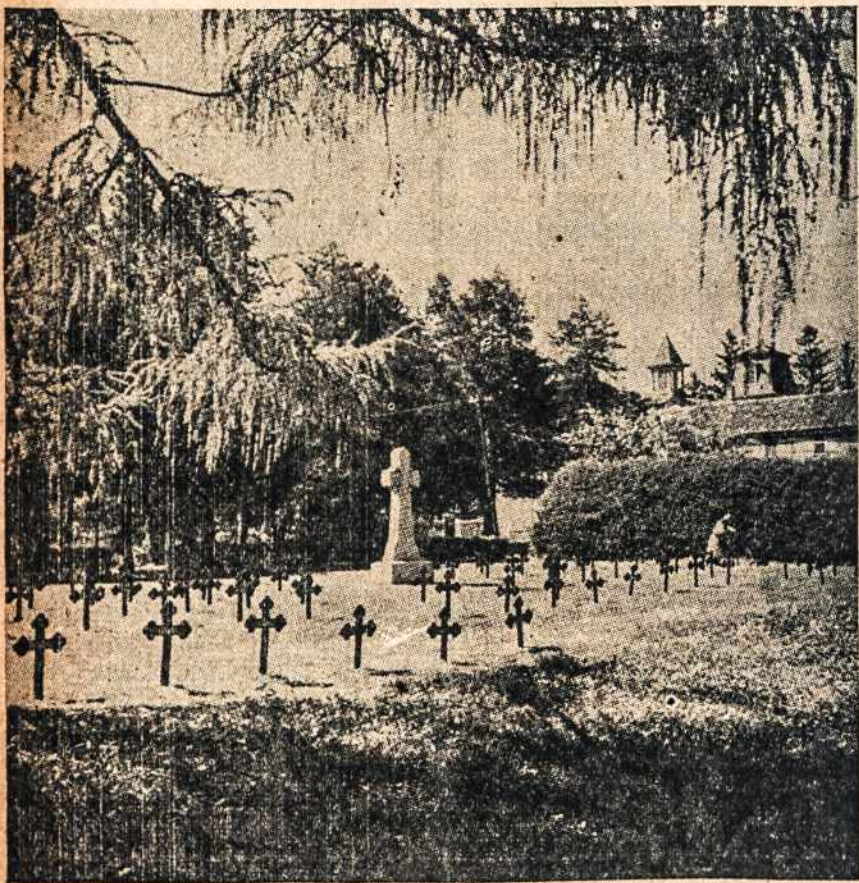
Šitie profesoriai mane,
jau gerai pasiruošusį, pri-
ėmė stačiai į antrą klasę.
Vilkėjau tada miliniu
juodai dažytu surdutėliu,
ištrintais kailinėliais, dė-
vėjau kepturę konfederat-
ką dar iš lenkų gadynės —
žydrą, tamsiai rusvai ap-
vedžiotą. Avėjau batais,
ant tėvo korpalo siūtais,
nes išaugsiąs; daug man
buvo dėl jų nepatogumų,
nes kilo kojas, jie
smukinėjo ir trynė kul-
nelius kruvinai. Gaudavau
užrišti kelius, tada kojos
tirpo. Vos ne vos įprašiau
tėva, kad batelius man
siūdintų ant mano paties
korpalo.

Mokinių buvo 318. Visi
buvome paklusūs, papik-
tinimui nebūdavo jokių;
mokėmės, kiek tik beišga-
lėdami. Kalvarijoje nebu-
vo nei vaistinės, nei gydy-
tojo, nei felčerio, nei piren-
ės; nelaimingus vaikus
dažnai išberdavo; tik ėmus
maudytis, bėrimas pra-
nykdavo.

(Bus dangiau)

Birželiai svyruonėliai, kurie puošia Lietuvos kelius...

Oi, neverk, matušėle, kad jaunas sūnus
Eis gintų brangiausios tėvynės!
Kad pavirtęs, kaip ažuolas girių puikus,
Lauks teismo dienos paskutinės!

"Ašarėlės"